

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 840 Le
Fél évre ... .. 420 Le
Negyed évre ... .. 210 Le
Havonta ... .. 70 Le

Hirdetések díjszabás szerin

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Sztrájkok

nyugtalanítják az osztrák fővárost ismét, mint az új államalakulat óta annyiszor. Bécsset kenyérinség fenyegeti, mert a pékek sztrájkolnak, de jelentőségben sokkal nagyobb méretű a köztisztviselők bérmozgalma. A közalkalmazotti tábor a gemüthlich Bécsben igen harcossá vált, ami valahogy érthető is, mert a köztársasági osztrák államban — ha mindenre — de a közalkalmazottak fizetésére nem igen telik. Másra kell a pénz. Az osztrák népköztársaság a maga jobb és baloldali szociálista tömegeivel és munkásuralmával legjobban megközelíti azt az államformát, amelyről a munkás álmodozik és ebben az államkeretben a polgári fölfogásnak nem igen akad módja megnyilatkozásához. Az állami élet irányításához igazán alig van szava a polgári ideológiához még hi maradt bécsi polgárnak. A szociálista osztrák köztársaságot évek óta úgy ünneplik, mint az összes szabadságok legboldogabb hazáját és el kell ismerni, hogy van is ott szabadság bőségesen. Jut belőle a kellettén fölül az orosz szovjet sokezer ágensek is, akiknek valóságos gyülekezőhelye Bécs, ahonnan a középeurópai, de különösen a balkáni kommunista propaganda irányítása folyik. A szabadság új hazájában, az ezelőtt oly csendes és elégedett Bécsben évek óta magas munkanélküli segélyt ad az állam a munkanélkülieknek és ez a nagy szociálista gondoskodás rávezette az embereket arra, hogy jobb üzlet elkezdjék a munkát, mert a munkanélküli segélyből gyakran jobban meg lehet élni, mint a munkával keresett fillérekből, vagy garasokból. Az állam kötelezettségei a munkanélküli segélyek folytonos szaporulata miatt kolosszálisra megnövekedtek és a lakosság terhei napról-napra növekedtek. Innen állott elő az a helyzet, hogy a tisztviselőnek nem tudja biztosítani tisztességes megélhetését az a majdnem szociálista állam, amely túlzott mértékben folytat népsegélyezési akciókat a munkátlankok érdekében.

A tisztviselősztrájk veszedelmét ezuttal ugyan sikerült eltolni, de az okok, amelyek ezt a helyzetet megteremtették, főállanak és az állandósult ilyenmü bajok apránként rávezetik azokat is, akik szeretnek az utópiák bódító virágos kertjében sétálgatni, arra, hogy a túlzott szabadságok nem hozták meg a nyugalmat, a megelégedettséget, mert a békétlenség

Abd el Krim békét kért. — Magyar küzdelem Csehszlovákiában. — Megkondukt a lélekharang a vásárosok felett. — Aradi repülőtszert harcászall a levegő-éggel. — Megörült egy kolozsvári nagykereskedő. — Halálos uccai dráma Bucurestiben. — Külföldi kölcsönt kapnak az erdélyi városok. — Milliók rablás Buzauban. — Leszakadt egy hid a vonat alatt.

ma nagyobb az osztrák szociálista köztársaságban, mint a régi államban volt. És rájönnek arra, hogy az évszázadokon át erősen

megalapozott régi polgári állam rendje az, mely biztosítani tudja az állam egész lakosságának megelégedett nyugalmát.

Bizalmat kapott Painlevé.

Elmulott a legujabb francia kormányválság pillanatnyi veszélye.

(Páris, november 4.) Painlevé kormányának éppen a legsúlyosabb pillanatokban megingott a helyzete a szociálista párt bizalmatlansági határozata miatt. Ma azonban ismét szilárdan áll a helyén a kabinet, mert a kamara bizalmat szavazott Painlevének és a szociálistapárt is meggondoltabb magatartást tanúsít. A szociálisták bizalmatlansági határozatát megelőzően hosszas tanácskozást folytatott a miniszterelnök a szociálistapárt vezetésével és kifejtette terveit. Hangsúlyozta azonban, hogy állását a marokkói hadjáratához szükséges hitel megszavazásához köti. A szociálistapárt balszárnyának vezetői azonban sem Painlevével, sem Herriot-val nem hajlandók együttműködni s tiszta szociálista kormányt követelnek esetleg diktatúrát is. A párt kongresszusának határozata következtében Paul Boncour, Renaudel, Moutet és Vincel Auriol kiléptek a párt politikai bizottságából. A szociálisták új választá-

sokat remélnek.

A kamarában ma Painlevé, a szenátusban Chautemps olvasta fel a kormányprogramot. A kamara ülésén Painlevé beszéde után Herriot felolvasta az interpellációk listáját, majd újból a miniszterelnök szólt fel és bejelentette, hogy a kormány a hét végén betérjeszti pénzügyi javaslatait. Kérte a kamarát, hogy az interpellációk tárgyalását halassza el a pénzügyi javaslatok vitájáig. A kamara ezután 221 szavazattal 189 ellenében a következő napirendi javaslatot fogadta el: A kamara helyesli a kormány nyilatkozatát és bizalommal viseltetik a kormány iránt, hogy folytatni fogja a republikánus többséggel egyetértve a béke politikáját, a pénzügyi szanalást és áttér a napirendre. A kommunisták és a jobboldali Painlevé ellen szavaztak, a szociálisták tartózkodtak a szavazástól. A kormány mellett a radikális szociálisták, a republikánus szociálisták és a baloldali radikálisok szavaztak.

Leszerelték az osztrák köztisztviselők sztrájkját

Az osztrák kormány megadta a kért fizetéstöbbletet — Változatlanul tart a péksztrájk. — Kenyerinség fenyegeti a volt császárvárost.

(Bécs, november 4.) Az állami tisztviselők fizetésemelést kérték a kormánytól, de kérésüket csak részben volt hajlandó teljesíteni a kormány arra való hivatkozással, hogy a népszövetségi pénzügyi főbiztos nem járul hozzá ahhoz, hogy a Népszövetség kölcsönéből megtakarított összegből rendkívüli segélyt folyósítsanak a közalkalmazottaknak. A tisztviselők huszonötös bizottsága erre egyhangusan elhatározta, hogy november 5-én, csütörtökön reggel proklamálja a tisztviselők sztrájkját. Az osztrák köztisztviselők sztrájkja

alól kivételt képeztek volna a parlament, a csendőrség és a rendőrség alkalmazottai, az igazságügyi őrszemélyzetnek az a része, amely a foglyok élelmezését és őrzését látja el, a kórház orvosai és alkalmazottai, a munkanélküli-segélyeket folyósító hivatalnokok, a vámalkalmazottak, akik romlandó árukat vámolnak, a vasuti tisztviselők és postások. A kormány tegnap óta permanens minisztertanácsot tartott és a tegnapi minisztertanács is ma hajnalban ért véget. Most már csak két százalékkért foly a küzdelem, mert a kért harminc száza-

lek helyett 28-at ajánlott fel a kormány és mindenképpen meg akarta akadályozni a sztrájk kitörését. A hosszúságos tárgyalások eredményeképpen ma este végre is sikerült a megélvezés létrehozni, mert a tisztviselők sztrájkbizottsága elfogadta a 28 százalékot. Ma este már táviratok mentek szét Ausztriában, amelyek arra utasítják a vidéki szervezeteket, hogy az előző rendelkezéssel ellentétben, a sztrájkot ne kezdjék meg. A tisztviselők sztrájkját sikerült leszerelni, azonban egy másik sztrájk következtében Bécsben igen súlyos helyzet fenyegeti. Mintegy 7000 munkás lépett sztrájkba és emiatt 680 péküzletet zártak be. Ma már a kenyérinség annyira érezhetővé vált, hogy a zúzforgalomban egy fél shillinges cipőért egy shilling és husz garast kérnek.

Magyar szenátor bucsubeszéde a szenátusban.

(Bucuresti, november 4.) W szenátus ma ünnepi ülést tartott a patriarcha felavatáson résztvevő külföldi vendégegyházfők tiszteletére. A főpapokat az egyes pártok szónokai, majd a szenátus nevében Toni Ilescu és végül Cristea Miron üdvözölték. Ezzel az üléssel ünnepi része véget is ért. Áttérve a napirendre Balás Ernő magyar szenátor, mondott igen érdekes, hosszú beszédet. Azzal kezdte, hogy az elmúlt ülészekabban a vita során az egyik szenátor kijelentette róla, hogy nem politikus. Ezt ő maga is megállapítja és ezért elhatározta, hogy mindennemű politikai tevékenységtől visszavonul. A legilletékesebb fórumról, a szenátus emelvényéről mondja el politikai hatyudalát. Részletesen megvilágítja eddigi álláspontját, hosszan foglalkozik az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjgyűvével s a humanizmus nevében arra kéri a kormányt, vegye pártfogásába a pár száz öreg tisztviselőt. Kifogásolja a kormány munkásságát s főleg azt, hogy túlzott romanizálási törekvései vannak. Balás beszéde után a szenátus megszavazta a felirati javaslatot. A kamara mai ülésén több kormánypárti szónok után Iamandi előadó polemizál az ellenzéki szónokokkal s így Jorgával, akit súlyos vádakkal illet. Sándor Józseffel, aki — szerinte — nem a magyar nép véleményét tolmácsolta a kamarában, Gogával, akivel szemben kijelenti, hogy a választójogi javaslat nem jelenti a kormány távozását. Duca külügyminiszter rövid felszólalása után a felirati javaslatot a kamara is megszavazta. A hódoló feliratot hétfőn adja át egy parlamenti küldöttség Ofelségének.

Az áldzsenti tragédiája

Öngyilkos lett egy polgármesteri titkár, mert kiderült róla, hogy zsidó.

(Budapest, nov. 4.) Ma délelőtt dr. Felméri Ernő volt debreceni polgármesteri titkár, sokszorosan kitüntetett volt tüzérfőhadnagy, atyja, Felsenfeld Ignác bélyeggyáros Andrassy-ut 1. szám alatti lakásán öngyilkosságot követett el. A szobaleány, szobájában eszméletlenül találta a pamlagon. A gyorsan előhívott mentők megállapították, hogy morfiummal mérgezte meg magát s az első segélynyújtása után a Rókusokórházba szállították.

Felméri neve nemrégiben kínos esemény révén lett ismeretes. Néhány héttel ezelőtt tömött, hogy mialatt Magoss György polgármester a város előkelő vendégeivel a Hortobágyon időzött, a polgármesteri titkár hirtelen öszszecsomagolt, minden bűcsű nélkül elutazott Debrecenből. Másnap derült ki, hogy Felméri egy leleplezés elől menekült a hajdúvárosból. Az egyik városi tanácsosai ugyanis lovagias afférje támadt és ennek során rábizonyították, hogy ő, aki az erdélyi Felméry-család tagjának mondotta magát és dzsentriként viselkedett, tulajdonképpen a zsidóvallású Felsenfeld Ignác budapesti bélyeggyáros fia.

A debreceni fajvédő lap nagy gaudiummal leplezte le Felméri s megállapították róla azt is, hogy a bejelentőlapját hamisan állította ki, amennyiben apja és anyja neve helyett költött neveket írt. Felméri akkor Budapestre utazott, atyja Andrassy-ut 1. szám alatti lakására. Ott elmondta, hogy 4 évvel ezelőtt, amikor mint városi tisztviselő Debrecenbe került, úgy látta, hogy alkalmazkodnia kell a kor szelleméhez és ha karriert

akar csinálni, meg kell tagadnia zsidó szüleit. A módszer majdnem bevált, dr. Felméri Ernő a dzsentri alkírókkal metszerszerű karriert futott, rövid idő alatt polgármesteri titkár s a polgármester és az előkelő családok kedvence lett. Leleplezése után egyideig azt hitte, hogy még megmenhetheti állását. A leleplezés után különben teljesen elzárkózott a külvilágtól, szülei lakásáról ki sem lépett, valóságos burkómor lett. Az utóbbi napokban kínos nyugtalanságot vett ráta erőt, kétségbeesett iz-

galommal várta a híreket Debrecenből. Tegnap aztán megkapta az értesítést, hogy Debrecen város tanácsa tudomásul vette lemondását s ezzel napirendre tért fölötte. Az ambiciózus és tehetséges fiatalembert ez végkép kétségbeejtette. Bezárkózott szobájába s ma délelőtt egy őrizetlen pillanatban nagyobb adag morfiument vett be. Miután tettét gyorsan fölfedezték és a mentők egy negyedórán belül már segítségére siettek, sikerült a mérgezés életveszedelemét elhárítani.

Hogyan halt meg Károly exkirály.

A nagybeteg volt uralkodó halálsejtelméi. — Zita exkirályné komornájának elbeszélése.

(Saját tudósítónktól.) A római Tribunában igen érdekes nyilatkozat jelent meg. Az interjút Gruberné asszony adta, aki egy osztrák zarándokcsapattal érkezett a szent városba. Gruberné hosszú ideig komornája volt Zita exkirálynénak, elkísérte a királyi családot Funchalba is és mellettük teljesített belső szolgálatot.

Gruberné elmondta, hogy az a villa, ahol Madeira-szigetén a királyi családot elhelyezték, csak nyári tartózkodásra volt alkalmas, úgy, hogy január hónapban, amikor az exkirályi pár odakerült, nagyon sokat kellett szenvedniük a hidegtől. Fűtési órákra csak egyetlen nyitott kandalló állt rendelkezésre, amelyben csupán frissen vágott fahasáb égett. Emiatt az egész lakás állandóan tele volt füsttel és korommal. Világos világítása a villának nem volt és éppen úgy nékülözni kellett a fűtőszobát is. Az összes lakóhelyiségekben nehéz, dohos pincelevegő volt.

— Március 14-én — beszélte tovább Gruberné — az exkirály, elment hazulról, de a szokott időben nem tért vissza. Zita exki-

rályné nagyon nyugtalanodott és elindult férjét keresni. Órákig tartó kutatás után végre megtalálta az exkirályt, amint eszméletlenül állapotban egy bokor tövében feküdt. Azonnal segítségért kiáltott és ottam emberekkel együtt beszállították a villába az eszméletlen exkirályt. Amikor ágyba fektették, azonnal rendkívül magas láza lett és kétségtelemmé vált, hogy, súlyos betegség támadta meg.

Az exkirályné és Mensdorff grófnő önfeláldozóan ápolták a nagybeteg exkirályt. Zita példátlanul nyugalommal és fáradhatatlansággal tette meg a szükséges intézkedéseket, mindig mosolyogva lépett férje betegségé mellé, hogy elterelje gondolatait súlyos állapota felől. Állandóan az volt a célja, hogy megnyugtassa királyi férjét, akinek folyton halálsejtelméi voltak.

— Március 28-án hallottuk a funchalai püspöktől, hogy két híres tanár elindult Bécsből Funchalba, hogy segítsenek a nagybeteg exkirály állapotán. Zita ekkor már teljesen összetört. Naphosszat járt kezelt tördelve a szobákban

és folyton azt hajtogatta: *'A tanárok már későn jönnek!* Meglátja Anna, mondta nekem, hogy mire ideérnek, a király meg fog halni.

— Március 30-án az exkirály már nagyon nehezen vett lélekzetest és szív működése erősen gyengült. Elhívtuk hozzá a püspököt, akinek meggyónt és az feladta neki az utolsó kenetet. *Másnap meghalt.* Az exkirályné az én segítségével egyedül öltöztette fel a halott exkirályt. Harmadnapon a koporsót két szoiga átszállította a templomba. Az exkirályné gyermekeivel együtt gyalog kísért a halott exkirályt a templomig. Halotthalványar, könnytelenül vett részt a temetésen és amikor a temetőből visszatértünk, összeesett és napokig feküdt eszméletlenül.

Arad egészségügye.

Ma készült el az aradi városi főorvosi hivatalban a város múlt havi egészségügyi statisztikája, a mely meglehetősen szomorú képet mutat. A születési és halálozási statisztika újra kedvezőtlen lett. Az utóbbi hónapokban a születés mindig több volt, mint a halálozás, míg ebben a hónapban a halálozása kettővel több volt, mint születés. A járványos betegségek száma is megszorodott, míg ezzel szemben gyógyulás alig volt. Október hónapban 8 sarlach megbetegedés történt és az előző hónapból visszamaradt hat, differenciálisan négy, hastífusz öt szaporulatot mutat. Terjed a malária, főleg a Mosóczy-telepen és dr. Pop gáji hatósági orvosnak kellett házról-házra járnia, hogy megállapítsa a betegek számát. A régebbi 27 maláriaeset mellett újabb hét megbetegedés történt. Az elmúlt hónapban 90 születéssel szemben 92 haláleset történt.

TARCA

A fenséges ur cigányai.

Írta: BARTÓKY JÓZSEF.

Boldogult József főherceg ur, aki köztudomás szerint nagy patrónusa volt a cigányoknak, egyszer megkísérelte a vándorcigányok letelepítését ezzel a szándékkal, hogy derék mezőgazdasági munkásokat fog nevelni ezekből a csavargókból. A fenséges ur bányai uradalmaiban építtetett tehát nyolc család részére egy nagy cseléd-házat s a cigányok országos fővájdája által odabiztatott nyolc szekéredék cigányt. A letelepülésre hajlandó cigányok egy szép őszi napon meg is jelentek Bánkúton, de mikor a részükre épített nagy házat megpillantották, nyomban tovább akartak állani, azt mondván, ők nem tudnak csak a szekéredékben, vagy sátor alatt aludni. A gazdasági intéző ur, akire a főherceg rábízta a cigányokat, hiába próbálgatta nekik megmagyarázni, hogy nagyon jó dolog ám házban lakni, a cigányok nem hajtottak semmi szóra. Az intéző ur végül is eltért az egyenes útról s négy szemkőzt titokban egy esztúpukapokos taktékpipát ígért a vajdának, ha beköltözteti népét a házba. A vajda elfogadta ezt az ajánlatot s így szölt a cigányokhoz:

— Hát, hogy a fenséges urnak kedvére tegyünk, költözzünk be a házba, de

úgy, hogy a szekereket szétszedjük s beviszük a szobákba, ott összerakjuk s a szobákban a sátor is felüjtjük!

A cigányok a közvetítő indítványt elfogadva, be is költöztek a házba, de minden szobában csakugyan beállították a szekeret és sátor is verték. A vajda azt nem indítványozta ugyan, hogy az ablaküveget törjék be és az ablakfényből rakjanak tüzet a szobában a bogrács alá, a cigányok azonban ezt is megtették. Az intéző ur tépte a haját, de hát ennél többet nem igen tehetett, legfeljebb a fogát csikorgathatta, mert az volt az utasítás, hogy a cigányokkal úgy kell bántani, mint a himes tojással.

A tél valahogy eltelt. A döbögösen kiadott konvencióból a cigányok jól éltek s girhes lovaik is egészen nekizombolyódtak a maguk külön istállójában. Az intéző ur már-már reménykedett, hogy sikerülni fog a cigányokat ott tartani. Az öreg Cseresnyés, akit az intéző ur külön felfogadott cigánycsősznek, megnyugtató jelentést tett minden nap. Mikor azonban a hó eltakarodott s friss tavaszi szellők lengedeztek, a cigányok nyugtalanodni kezdtek. Az öreg Cseresnyés erről is jelentést tett az intéző urnak:

— A cigányok nagyon bogárganak! Ugy látszik, szeretnének már odébballni, de attól félnek, hogy a fenséges ur megharaszítja a cigányságra, ha ők ismét elszöknek! Ugy sejttem, azt szeretnék

ezek a mi cigányaink, hogy: mi kergetjük el őket!

— Na, azt ugyan nem érik meg! — szölt az intéző ur. — Akármint csinálnak, én ugyan nem kergetem el őket, mert akkor engem kergetne el a fenséges ur! Az a parancs, hogy szelíden és békétlenséggel bánjunk a cigányokkal!

Az öreg csősz jól sejtette; a cigányok csakugyan azt szerették volna elérni, hogy kiverjék őket a majorból s így ők emelt fővel mondhatták el, hogy nem rajtuk múlt a cigánytelepítés sikere. A cigányok tehát, ámbár a konvencióból bőven élhettek: elkezdtek — lopni. Hiába ügyelt rájuk az öreg csősz, hiába teljesített önkéntes rendőri szolgálatot minden béres, minden béresasszony s minden béresgyerek, hiába erőszakkal elszakították szabadon a láncos kutyákat, a majorbelt cselédektől a cigányok mindennap elloptak hol egy pár tyukot, hol egy pár libát, hol egy-egy malacot, nem is szólva arról, hogy igen sok párnának, szürnek, vasvillának, seprűnek és más egyéb lábatlan jószágoknak lába kelt. Az intéző ur jóformán egyebet sem tett, mint a cigányok holmija között kutatott az eltűnt dolog után s prédikációkat tartott a cigányoknak a becsületeseletről. A cigányok egy cseppet sem méltányolták az intéző ur szelidségét, egyre hevesebben viselkedtek s mindenáron azt akarták elérni, hogy az intéző ur közülük valakit jól elverjen, mert ez jogcímet adott volna nekik arra, hogy sértődötten

felkereshessenek. Az intéző ur azonban nem jött ki a békétlenségből s a majorbelti cselédséget is fékentartotta, ami pedig nem volt könnyű dolog, mert a cselédség már torkig volt a cigányokkal. De végül a cigányok egy langyos éjszakán a szabadságot jelentő országot hivatásának nem bírva ellenállni, főherceget, intézőt, csőszet s mindent feledve, felszedték a sátorfát s utnak akartak eredni.

Az öreg Cseresnyés éjfél tájban beörgetett az intéző ur hálószobájába ablakán:

— Tekintetes uram! Szökni akarnak a cigányok!

Az intéző ur kipattant az ágyból, magára kapkodta ruháját s rohant a cigányaihoz. Éppen idejében érkezett: a cigányok csakugyan indulófélben voltak. Az intéző ur most sem ütött közibük, hanem szép, szelíd szóval a lelkükre beszélt. A fenséges ur jószágának emlegése most is használt: a cigányok szánják-bánták, hogy majdnem méltatlanná tették magukat s az egész cigányságot nagy patrónusuk jóindulatára s alázatosan fogadkoztak, hogy ezután vesztés maradjon.

Az intéző ur megdicsérte az öreg Cseresnyést éberségéért, de a lelkére kötötte, hogy ezután még jobban vigyázzon a cigányokra.

— Ha megint észreveszi kend, hogy a cigányok szökni akarnak, ne csak engem keltsen fel, hanem hozzám jöjjet

Huzok az ujjadra aranyos karikagyűrűt.

Hogyan nőülnek Aradon? — Szüret után van esküvő — de nincs „staffirung”. — Korrajz 1925-ből.

(Saját tudósítónktól.) A régi jó világban két fontossága volt a szüretnek: gazdasági és ideális. A kettőből azonban mára csak egy maradt, ha maradt: a gazdasági. Az ideális fontosság eltűnt, pedig akkoriban semcsak abban a bizonyos közismert nótában szerepelt, de a valóságban is tetté sürüsdött össze így ősz táján, erjedő must idején: „szüret után lesz az esküvőnk”... 1925-öt írunk, tul vagyunk a szüreten és ma délután Aradon pontosan 31 perc leforgása alatt négy esküvőt „bonyolítottak” le illetékes helyeken. Kriantémos autók, őszirózsás koscsik robogtak lakodalmi méltósággal s a bennülőkön: fehér selyem, frakk, szmoking vagy zsakett, mint ahogy ilyenkor illik és szokás. És ez a felette örvendetes békebeli jelenség készített bennünket arra, hogy a „szüret utáni esküvőnk” régi jó motívuma alapján kíváncsi globetrotterként riport-körútra induljunk Arad ékszerész-, kelengye- és butorüzletei tájékán.

„Huzok az ujjadra aranyos karikagyűrűt?”

Általában úgy szokás, hogy a házasságot, amit az égben kötnek ugyan, itt a földön elsősorban is két karikagyűrűvel perfektuálnak. Első utunk tehát az ékszerüzlet. Grallert J. és fia, Arad egyik legrégebbi és legszolidabb cége üzletébe térünk be elsőnek. Itt kérdéssel felelnek a kérdésre. Szüret? Esküvő? Karikagyűrű? Nászajándék? Ki vesz ma karikagyűrűt a házassághoz?... Hát bizony ez nagyon furcsa és szomorú dolog. Vagy karikagyűrű nélkül történnek meg az esküvők, vagy pedig — szükség törvényt bont, s ma már ez is divatba jött — a szülők kölcsön-gyűrűjével

lámázza fel a béreseket is, mert megeshetnek, hogy mialatt kend engem költöget, azalatt a cigányok eiszölelnek. Megértette kend?

Az öreg Cseresnyés persze hogy megértette az intéző ur parancsát. Az öreg ugyan sejtette, hogy a majorbeli cselédség nem nagy lelkesedéssel fogja ezeknek a tolvaj cigányoknak a lefűléseben őt segíteni, de hát erről nem szólt az intéző urnak, mert: ami parancs, parancs.

Másnap hajnalban az öreg Cseresnyés bezörgött az intéző ur hálószobájába ablakán:

— Tekintetes uram! Megszöktek a cigányok!

— Hogy-hogy?!

— Hát, éjfél előtt kihordták a szekereket a házból, egy-kettőre összerakták, aztán kivezetették a lovaikat az istállóból...

Az intéző ur éktelen haragra lobbant: — Hát, ha látta kend, hogy szöknél akarnak, miért nem szólt kend? Miért nem lámázta fel a béreseket s az egész majort?!

Az öreg csösz nyugodtan felelt:

— Fellámáztam én, tekintetes uram, a béreseket, utasítottam is őket, hogy fogják meg a cigányokat, de bizony, a béresek nem a cigányokat fogták meg, hanem engem fogtak le és bezártak a szerszamos-kamarába, nehogy a tekintetes urnak megjelenhessem, hogy: szöknél a cigányok!

„követik” azt el. Ameddig ezelőtt tiz-tizenkét esztendővel naponta átlag 8—12 pár karikagyűrűt s az ehhez járó nászajándékot adtunk el, most ezt a forgalmat az egész őszi „házasság-szezon” alatt is alig érjük el.

„Két kicsiny kis szoba...”

Panaszra edzett szívvel érkezünk meg a második megállóhoz, az aradi butorszövetkezet kiállító helyiségébe. Az első benyomás itt igen örvendetes ígérettel tölt el. Egy zavartnak látszó ifju pár nézdegél szét sóvárgó szemekkel a szebbnél-szebb szekrények és toalett-asztalok között. De csak nézdegél, mert vásár nélkül szomorúan távoztak.

— Nincs pénz! Nincs lakás! — Ezzel a két közismert felkiáltással kezdődik az interjú és így folytatódik: — Régen és most? Hihetetlen nagy a differencia a háborúelőtti évek forgalma és a mai között. És ne higgyék, hogy ez a butor drágasága miatt van, hiszen egy békebeli 600 koronás garnitúra ma csak 24.000 lejbe kerül. Tehát olcsó, tessék elhinni. Vagyis: egy háló cca 25.000, egy ebédlő 30.000, konyhaberendezés 6000 lejbe kerül és az egész cakk-pakk alig tesz ki másfélezer békebeli aranykoronát. — Szinte humorosnak látszik, de tessék elhinni, hogy amit ma mégis eladunk, azt nem a fiatal házastulandók veszik, de a legtöbb esetben — az ezüstlakodalmások. Tudniillik azoknak van lakásuk és időközben igyekeztek takarékoskodni is. A fiatalok? A mamához mennek lakni vagy a tántihoz. Pedig, tessék elhinni, ez sok bajnak az okozója és a legtöbb válasz is amiatt van, hogy a fiatalok nem önállóan kezdik a közös együttélést.

Harminchat helyett három.

Menyasszonyi kelengyék árúháza volt a harmadik stáció. Csipkék, tüllök, kalangyába rakott kincsek, selymek, szimplán és duplán habosak, báros és babos jószágok elárvult eidorádoja. Csüggeteg mártuszkoszorúk halgan régi álmokra emlékeznek s a viasz-menyasszony fátyla alatt egy megbujt bánatos őszi légy zümmög. Szomorú hangnemben folytatjuk az interjút. Persze, itt se vásárolnak, itt is azt tudjuk meg, hogy az ángyika tavalyi menyasszonyi ruhájából készült általában a mai arak esküvői öltözéke. A kelengye pedig, amit úgy jellemezték azelőtt, hogy 36-ot, vagy 24-et kapott „mindenből”, ma háromra, hatra redukálódott.

Interjú a jegyespárral.

A jegyespárra is szükség lévén a korrajzhoz, felkerestünk egy fiatal banktisztviselőt, aki boldog vőlegény. Hát ez a boldogság bizonyos részben a ritiknek legyen mondva. Mikor eléje tártuk ez ügyben szerzett eddigi összes adatainkat, egyszerre két kézzel vakargatott a fejebuján és tengernyi hajh! hajh! után kis hija, hogy sirva nem fakadt. Pedig szörnyen szerelmes. De hát miből és mire? A menyasszony sem kerülte el a sorját, őt is felkeres-

Egy jó szappan takarékos dolog.

Tudniok kell, hogy amikor egy Kadum-szappant vásárolnak, ezt hosszú ideig olyan helyen kell tartani, hogy a nedvesség minden nyoma eltűnjön. Teljesen kiszáritva kétszer anyi ideig tart mint a közönséges szappan, a mely gyakran sok vizet tartalmaz.

Kapható gyógyszerárakban, illatszertüzletekben. Nagyban a „Standard” drogueriában Bucuresti.

Cadum szappan

tük. Ő helyzetkülönbséggel nem a fejebuját, de a fejebuját vakargatta meg s bizony itt is hamar eltört volna a mécses, ha a mama gyors közbelépése azt még idejében el nem hártja: — Lesz, ahogy lesz! Hozzánk jöttök lakni, nálunk éltek, a mi jegygyűrűnkkel esküdtök, punktum!

Visszafelé jövet az ötödik esküvői menettel találkoztunk. Ismeretlenül is kalapot emeltünk komunk ez ifju bátrai előtt.

Pénzes Arúr.

„Adtál uram telket...!”

Tisztviselők panaszai a kedvezményes háztelkek kiosztása ellen.

(Saját tudósítónktól.) Annak idején nagy tetszéssel találkozott az a gondolat, hogy az állam és városok tisztviselőinek sanyaru lakáshelyzetén igen egyszerű módon lehetne segíteni. Telket adnak nekik, azon házat építenek és ime egyszerre megoldódik a lakáskérdés. Mire az ötlet megvalósulásra került, 1925. ősze lett. Most már megvan. A tisztviselők megkapják a telket és most jelent meg a város hivatalos közlése: kik kaptak kedvezményes telkeket. És különös, hogy a boldog háztulajdonosok, akik néhány évvel ezelőtt még szépen kiszínezték maguknak a jövőt, örömmel gondoltak arra az időre, amikor saját házukban fognak lakni s nem kell labkért fizetniük, nyugalom és béke lesz az új otthonban, most igen elkeseredett arcot vágnak vágyaik teljesedésének küszöbén. Most jön ugyanis a nagy gond, most áramlik a panasz. Először is csak kevesen tudnak annyi pénzt szerezni, amellyel a házat felépíthessék, mert a kamatmentes állami kölcsön átma füstbe ment, de van egy másik nagy nehézsége a boldog álmok megvalósulásának. A legtöbb kisebb tisztviselő a város külfelhatárában, sok kilométer távolságra a várostól, kapott háztelket és bizony ezek között kevés vállalkozó szellem akad, hogy minden reggel kilométer távolságból kutyagoljon be hivatalába. És dacára, hogy megkapták a kedvezményes telket, sokan máris elhatározták, hogy nem építkeznek, mert sem időben, sem fizikailag nem képesek naponta azt a nagy utat megtenni, amely például a Libás-dűllőtől a városházáig vezet. Értesüléseink szerint a tisztviselők egy része már el is határozta, hogy a vételi szerződést meg sem köti a várossal, inkább tovább költözik

a jelenlegi helyzetben, de nem megy ki lakni kilométeres távolságokra, mindentől és mindenkitől elszigetelve. Az egyik — törvénytörő ember — kijelentette: — Ha már házat akarok építeni és egész életemre adósságba verni magam, akkor ezt nem azért teszem, hogy Szentpál alatt lakjak és mindennap távgyaloglást végezzek, míg bejutok a városba. Inkább bent költödom tovább, de nem építek. Inkább nem kell a kedvezményes telek. És ugyanezt mondja — kevés kivétellel — az új telektulajdonosok jórésze, akik most már végleg lemondtak háztulajdonosi álmukról. Találó nyilatkozatot tett Seldriu fogházigazgató, aki rezignáltan mondta: — Én mindenkinek adok lakást — keres nélkül és én magam nem vagyok képes rendes lakáshoz hozzájutni. Az én lakóim a belvárosban laknak, míg engem kiküldönek a Libás-dűllőre lakni. Hát nincs nekik jobb dolguk, mint nekem? Én is kaptam telket, de mit csinállok vele, azt magam sem tudom. A Libás-dűllőre nem költözhetek ki.

És sorra így a többi. Furcsa helyzet. A városi telekosztást általános kiábrándulás követte: Aradnak van körülbelül 150 telektulajdonosa, akiknek nagy-nagy gondot és fejtörést okoz az, hogy kedvezményes, olcsó házhelynek — mondjuk — boldog birtokosa lett.

Halálos családi vita.

Megölte apósát a haragos vő.

(Saját tudósítónktól.) Megdöbbentő családi dráma játszódott le a közeli Kiszszentpéter községben. Rimmel Jakob kisszszentpéteri lakos néhány évvel ezelőtt felosztotta vagyonát fia és leánya között s ő maga részére csupán életjáradékot kötött ki. Veje, Engelmann György keveselte a reá eső részt s emiatt állandó civakodás volt az após és vő között, úgy, hogy az utóbbi időben a két család már nem is érintkezett egymással. Az elmúlt napokban Rimmel Jakob felkereste vejét, hogy a kikötött évi tűzifajáradóságát sűrítse. Engelmann durván rárivallt az apósára és a szemére vetette, hogy őt amugy is megrövidítette, hagyjon neki békét és a tűzifa szállítását pedig megtagadta. Após és vő között emiatt hangos szövtetés támadt. Rimmel

erélyesen követelte a kikötött járandóságát s perre fenyegetőzött, mire a vő megragadta az apósát és az ajtó elé lökte. Az öreg ember nem hagyta magát, tülekedés támadt közöttük s a vő a kezében levő kapával föbe sújtotta apósát, aki harmadnapra koponyatorés következtében kiszenvedett. Engelmann a gyilkosság után elmenekült a községből. Timisoarara (Temesvárra) utazott s ott az ügyvédségen önként jelentkezett.

Nizza felébred nyári álmából.

A „grande saison” küszöbén. — Milyen lesz az idei divat a Rivierán.

(Nizza, november elején.) Amikor a szél a juharcák utolsó levelét rázza, akkor ébrednek Cannes, Nizza, Monte-Carlo és Mentone kertjei nyári álmukból. Rózsák, szegfűk, ibolyák virágozni kezdenek. A „grande saison” küszöbön áll és rövid óta a Promenade des Anglais fái alatt megmutatja, hogy a Rue de Rivoli és a Champs Elysée nagy divatházai itt is hallatják parancsoló szavukat.

A prém, a téli ruhák jellemző sajátága itt is uralkodó divat, ha ebben az „örök tavaszban” sokszor jelképesen vagy csak alig észrevehetően is. Sötétzsinű köpenyek takarják a halvány színű ruhákat. Hozzáértők szerint a mondain-világ szépeinek a tengerszélhőtől, vagy a Houbigan-poudre-től rózsásra frissült arca legszebben a halvány szövetből üt ki. A színskála minden fokán halványan hervadó szegfűk színe hasonló ezekhez a diszkrét árnyalatokhoz és a Párisból érkező újdonságok tompa pasztellszínei ezekhez igazodnak.

A halvány ruháknak ellentéte a sötét téli köpeny. Ez az új köpeny szörmediszítésével gömbölyű a nők alakját. A fehér, élén vörös, kék vagy sárga színt teljesen száműzték. Csak a világos prémét viselik még a sötétzsinű köpenyen. Nagy feltűnést keltett két párisi diszplány, az egyik mirtusz-zöld színű ezüst-rókaprémszegfűvel, a másik fekete, ugyancsak ezüst-róka csikokkal.

Az ezüst-róka után a világoszöke „rókaprém” a divat. A hölgyek azt mondják, hogy nagyon „nőies”. A Champs Elysée egyik nagy divatháza emelte uralkodói polcra, mert a rózsás arcbőrhöz szebben álló színt gondolni sem lehet. Már tavaly próbálgatták, hogy a ruha- és prémek színe az arc és az alak jellemző tulajdonságaival összhangba hozzák, ezúton mindenféle mesterséges uton-módon még inkább erre készítik ki a prémeket.

A nők külső alakja ebben a szezonban valamivel meg gömbölyödni. Kevesebb lesz a fiúság, több asszonyos elem, báj és gömbölydedes hullámzó vonal. A ruhák szabása már nem fekszik olyan szorosan a testen, mint a kögyöbör és inkább az antik szobrok redős viselete felé hajlik. A tunika enged a tógának. Társasági ruháknál inkább a túllagaritura helyett az ezüst és az arany a divatos és ez nem szorítja szorosan az alakot, inkább lágy hullámokban átfogja. Párisból és a Rivieráról ez a divat indul most el világotjárta.

Magyar küzdelem Csehszlovákiában.

A magyarság egységes listán szavaz a cseh választásokon.

(Kassa, nov. 4.) A november 15-én tartandó csehországi választásokra hallatlan erőfeszítésekkel készülődnek a pártok és különösképpen az ottani magyar nemzeti párt — melynek zászlóbontása az elmúlt hetekben történt — az, mely lázas agitációval készíti elő a talajt. A magyar párt már hetek óta folytatott tárgyalásokat a német agráriusokkal, valamint a szlovenszkoí német politikának képviselőivel, melyek az egységes választási lista megteremtését célozták. Tegnap azután a szlovenszkoí magyar-párt végleges megegyezést létesített a német gazdák pártjával és általában a szlovenszkoí németekkel. A megegyezés célja az erős választási csoport létesítése és a parlamenti küzdelem során egységes és fegyelmezett német-magyar klub megteremtése. A szlovenszkoí magyar-párt a szavazó-

liszta ellenőrzésére a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tesz és páratlan organizációt létesített, hogy a magyarság a választásokon egységes erővel lépjen föl.

A csehszlovák magyar sajtóban és a plakátokon is erős a harc. A „Prágai Magyar Hírlap” hasábjain például ilyen és ehhez hasonló feliratokat látunk:

— „A szavazás titkos: oda szavazz, ahová a szíved húz!”

Más helyen ilyen feliratokat látunk a csehszlovák magyar lapokban:

— „A csehi koalíciónak már nincsen többsége: ki lesz boldog bukottakra szavazni?”

Majd:

— „Magyar proletárok: a cseh kapitalizmus miatt éheztek”.
Mindezekből látható, hogy a szlovenszkoí magyarság meglehetősen nyíltan és bátorsággal indul a választási küzdelemben.

Megy a gőzös, megy a gőzös — Bukovára.

Utazás a tolonckocsivá szelidült páncélvonaton. — Beszélgetés a fegyházak között közlekedő „szalonkocsi” utasaival. — Női szakasz — nem dohányzók részére. — Foglyok a vasrácsos ketrecben.

(Saját tudósítónktól.) A háború befejeztével, az általános leszerelés folyamán nemcsak a csukaszürke vitézek vették le a megkopott angyalbőrt, hanem a felesleges hadiszerek is megkapták az oksitot. A hatalmas municiógyárak iszonyu gépei halálmag helyett finom és szelid textilárut gyártanak, a bömblő ágyuk egy részéből (oh mily csodálatos metamorfózis) bugószavu harang lett, amely esténként (mintha mi sem történt volna) ájtatos zugással invitálja vécsernyére a falvak és városok jámbor népét; a drótakadályok és spanyol lovasok gyümölcsöskertek védő sővényeül szolgálnak; a harctérről „elmentett” Manichereket vadászfegyverre alakították át, srappell-hüvelyből virágvázát, gránátkupakból levélnyomót készítettek... A civilélet nyugalomába visszavonult harcosok békés használatra átszelidített gyilkoló szerszámjait is magukkal vitték és a civilizált hadiszerek most is szolgai készséggel engedelmeskednek hatalmas gazdáiknak; az embernek.

A rettentő páncélvonatok is békés, polgári foglalkozást találtak a civiléletben: az igazságügy szolgálatába állottak és most mint börtönvonatok közlekednek Románia fogházai között. Kevesen tudják, hogy a cammogó személyvonatok végére gyakran csatolnak egy barátságosan-külsőjű kocsit. Ez a mozgó páncélbörtön (ezelőtt: páncélvonat). A kis ágyuk és gépfegyverek csövei helyén most sűrű, felfelé nyíló vaszalugáter, mint szigorúan összevont szemöldök komorkodik, előtte feltűzött szuronyu börtönőr sétál.

A tolonckocsivá szelidült páncélvonatról az aradi ügyészség fogházirodája tud bővebbet. Selariu fogházigazgató szobájának falán egy furcsa vasuti menetrend van, amelynek állomásai: Bucaresti, Jilava, Vacaresti, Craiova, Nagyenyed, Arad, Temesvár... Aradra hetenként egyszer, szerdán érkezik és még aznap gurul tovább Temesvár felé.

Engedélyt kértem és kaptam arra, hogy a páncélkocsin néhány állomást utazhassak s mondhatom hogy ez a néhány órai kényeztetés sokáig emlékezetes élményem marad. (Azért írom, hogy kényeztetés, mert én a szabadság érzésével utaztam a légmentesen elzárt vagonban).

Ma délután fél 5-kor szálltam fel a Temesvár felé induló személyvonathoz csatolt börtönkocsiba. Csak hosszas zörgetésre nyitott ajtót a páncélvonat kalauza Buciu felügyelő. Az erélyes fellépésű ur előbb szigorúan megvizsgálta engedélyemet, majd miután a menetjegyet rendben találta, készségesen kalauzolt a szomorú különkocsiban. A börtönfelügyelő fiúkéje lakályosan berendezett másodosztályu garnitúrával van felszerelve. A sarokban hatalmas vaskályha izzik, s fűti az egész kocsit.

— Nem gyullad ki a kocsi ettől a tulfűtött kályhától?

Buciu felügyelő fölényesen mosolygott és megdöngötte a vagon falát:

— Vasból van ez kérem, nem gyullad olyan könnyen.

— Ez itt a női szakasz — mutatja a cicerone — nem-dohányzók részére...

És jóízű nevet a viccén. A női foglyok számára fenntartott fél-fülke egyetlen, széles fapad, amelyen egy tarka tyúk gubbaszt és életuntan kinéz egy cső kukoricát.

— Szintén fogoly? — Kérdem a tyukra mutatva.

— Nem kérem, büntetés.

Bemegyünk a termes kocsiba. Négy utas merevdik haptákba, mikor belépünk, arcukon remény és félelem skálázik. Vezetőm sorra bemutatja a szalonkocsi utasait és megkezdődik a cercle:

— Hogy hívják?

— Szabó Jenő.

— Mennyi?

— Hat hónap.

— Itélet?

— Két év, de a legfelsőbb bíróság egy évre lesröfölte. Hat hónap kitöltve.

Katonás rövidséggel folyik tovább a kihallgatás.

— Bűncselekmény?

— Zsebmetszés.

— Hol?

— A vonaton. Ott csiptek el.

— Hová utazik?

— A bukováci fegyházba.

Csöpp hűjjá, hogy azt nem kérdeztem, amit ilyen vasuti ismerkedésnél szoktak: „Ha szabad kérdeznem, mit csinál Bukovácon? A másik urat Dán Jánosnak hívják, őt jogerős évre van ítélve többrendbeli betöréses lopás miatt. Ő is Bukovára megy, őt esztendeig tartó zárt ülésre.”

— Remélem, kényelmesen utaznak majd, kevés az utas.

Fanyar mosollyal válaszol Dán:

— Ugy látom, elég komótos lesz, csak éppen az a baj, hogy a regátba visznek, pedig nekem Kolozváron volna dolgom.

Odaállok a vasrács elé, de a zsalugáterek fölfelé nyílnak és csak keskeny felhősávot látok, a mint ellenkező irányba szalad velünk. A felhő nem Bukovára siet, az bizonyos.

Németszágon leszálok és visszafelé zsufolt másodosztályu kocsiba kerülök. Az utasok valamennyien szabadlábban vannak, az ablakból futó mezőket, tanyákat, majd később gyárakat, sürgést-forgást látok. Az emberek páncélfalak nélkül, börtönőr nélkül, szabad akaratuk szerint mozognak. Nini, hisz ezek is rabok... Az Élet szabadonjáró, robotos rabjal.

Gárdos Sándor.

SZÍNHÁZAI MŰVESEI

* Az „Astoria” taverna november 7-én, szombaton este 8 órakor nyílik meg. Vasárnaptól kezdve a rendes program.

* Engedélyezik a Marica grófnőt. Cluj-Kolozsvárról jelentik: Tegnap érkezett vissza a fővárosból Marcus István színészeti felügyelő, aki kijelentette tudósítónknak, hogy a szépművészeti miniszterium a „Marica grófnő” című operett előadását a szövegrész bizonyos módosításával valószínűleg engedélyezni fogja.

* Sorr Jenő bucsuzni akar Arad közönségétől. Az aradi színügyi bizottság ma dr. Robu János főpolgármester elnöksége alatt ülést tartott, amelyen csupán egy ügygel foglalkozott. Sorr Jenő, az aradi színtársulat volt tagja kérvényt nyújtott be, amelyben a színház átengedését kérte egy bucsuelőadásra. Csatolta a miniszteri engedélyt és bejelentette, hogy Jósika Mici és Darvas Ernő vendégszereplésével egy vigjátékújdonságot akar bemutatni. A bizottság november 22-ére Sorr Jenő rendelkezésére bocsátotta a színházat.

* Fókák a színpadon. Budapestről jelentik: Soha nem látott, csodálatosan érdekes produkciók színhelye esténként a Royal-orfeum színpada. Az orfeum áldozatkész igazgatója, Tarkján Vilmos vációban nagyszerű eredményeket produkál, hónapról-hónapra olyan attrakciókat szerződött, amelyeknek az egész világ jár a csodájára. November havában Winston főkéi szerepelnek a Royal-orfeumban, élő példaképeiként az állatidomítás nagyszerű művészetének. Ezenkívül a nemzetközi varieté műsor is olyan, amilyen még magyar színpadon aligha volt látható és hallható. A Paparaj, Budapest legnépszerűbb éjszakai lokálja este 11 órakor nyit.

Balogh Lajcsi párbajozik

Volt aradi cigány háborúsága a pesti éjszakában.

(Budapest, november 4.) Néhány héttel ezelőtt még Aradon muzsikált Balogh Lajcsi cigányprimás s most Budapesten hódítgatja a pesti legjobb lokáloknak cigányszerető publikumát. Balogh Lajcsi most egyik pesti köruti kávéházban játszik, ahol aztán lovasias ügye támadt egy másik cigányprimással, nyíregyházi Rácz Marcival. Balogh játéka alatt ugyanis Rácz Marci bandájának néhány tagja gyalázkodó megjegyzéseket tett Balogh játéka, aki a kávéházban nem reagált a megjegyzésre, de záróra után egy pofon csattant el a riválisok között. Másnap éjszaka az uccán találkozott a két primás és a találkozásnak az lett a következménye, hogy szegény Balogh Lajcsi kékfoltos orcával jelent meg másnap a kávéházban. Ott kijelentette, hogy támadójától lovasias elégtételt követel, csupán a fegyvernem megválasztásában szakított Lajcsi a párbajkódex szabályaival, amennyiben mindenféle gyilkos szerszám helyett a hegedűre kívánta bízni a párbajt.

— Segédek zsűri előtt álljon ki velem Rácz Marci — mondta Lajcsi — de egyikümmel se hozza magával a bandáját, hanem csak egy szál hegedűt és fogadom, hogy ott én leszek a győztes. Aki a porondon marad, az kotródjék el bocsánatkérések között a párbaj színhelyéről. Biztos, hogy Rácz Marci fog veszteni és ez a vereség külön pofon lesz neki, mint amit én kaptam. A primások párbaját most nagy érdeklődéssel várják nemcsak az érdekelt körök, de fél Budapest is. Mert hívei igen nagy számmal vannak mind a két cigánynak.

Házhelyosztás Aradon.

Kik kaptak kedvezményes telkeket.

(Saját tudósítónktól.) Folytatólagosan közöljük azok neveit, a kik kedvezményes telket kapnak. Aktív katonák: Albescu János, Babescu Elek, Badulescu Bertalan, Carcaratean János, Ciprea Traján, Condurateanu György, Dascal János, Draga István, Dumitrescu Demeter, Georgescu Ilés, Georgescu Demeter, Grigoriu Mihály, Hortopán Hiralamb, Heinrich Frigyes, Jonak János, dr. Knaht József, Laugier Henrik, Mazilu György, Mironescu Vazul, Niculescu Péter, Oarza György, Padurár Anania, Plugáriu János, Petcu István, Razvan Sándor, Sondovica Constantin, Serb Tódor, Simionescu Constantin, Tómescu György, Trocán Miklós, Uilmann Vazul, Vortian Mihály, Quitter János, Leszerelt katonák és tisztok: Antonescu Camil, Ardelean Péter, Badu Péter, Balabás Sándor, Baranyi András, Bosnyák Pál, Bradean György, Bradean György II., Butoinescu Traján, Caprusan György, Cioban Tódor, Dema János, Drecin György, Eisele János, Farkas Jenő Jakab, dr. Gregorovicu István, Gligoriu Tódor, Huzur Péter, Jovin Péter, Kiss Sándor, Kiss János, Kiss Laci, Lapusca Mladin, Lingurár Demeter, Lingurár Gergely, Lingurár Péter, Limpitor György, Merla

Pál, Motorca Coriolan, Motiu János, Muntean Antal, Muntean Lázár, Muntean Mihály, Petrovici Costa, Podilla Mladin, Polgár József, Popici János, Popici Izidor, Popovicu Mihály, Posta Miklós, Resch Frigyes, Riscan Ilés, Rohan Demeter, Serbanescu Demeter, Siclovan Ilés, Simandán György, Stefanovici Demeter, Stoian De-

meter, Stoicu György, dr. Stoinescu Sándor, Soki Arcadia, Stef János, Solmann István, Tosca Tódor Péter, Tuluc György, Tipei Simon, Ungurean Mózes, Varga Arsén, Vostináriu Zenovie. Azok, akik a határidő leteltéig nem jelennek meg a főügyési hivatalban a szerződés megkötése végett, elvesztik a telekre való igényüket.

Külföldi kölcsönt kapnak az erdélyi városok.

Az Egyesült-Államok bukaresti követsége és belga pénzcsoport érdeklődik az erdélyi városok iránt. — Közhasznú városi üzemek építésére hajlandók dollár-kölcsönt adni.

(Saját tudósítónktól.) Arad város tanácsa éppen úgy, mint több jelentős erdélyi város, figyelemreméltó megkeresést kapott az Egyesült-Államok bukaresti-i követségétől, amely közli, hogy nagyarányú városi vállalatok létesítésére, vagy a meglévő városi üzemek fejlesztésére amerikai nagy vállalatok hajlandók tetemes összegű dollárkölcsönöket nyújtani a városoknak. Az Unió követsége felhívja ezért a várost, hogy az erre vonatkozó kívánságait a megfelelő műszaki tervekkel és költségvetéssel ferjessék be a követséghez, amely az érdeklődő amerikai cégekkel fölveszi a tárgyalást és lehetővé teszi az erdélyi városoknak, hogy közüzemeiket fejlessék, ahol pedig még nincs meg a vízvezeték és a csatornázás, ott megalkossák ezt a két legfontosabb üzemet. Szinte ugyanegy időben másik ajánlatot is kapott a városok. Belga pénzcsoport kíván foglalkozni városaink beruházásainak finanszírozásával és

szintén azt kéri a belga kölcsön iránt érdeklődő városoktól, hogy a bucuresti-i belga követség útján küldjék be a létesítendő vagy fejlesztendő üzem mérnöki terveit és műszaki leírásait.

Mindkét külföldi pénzcsoport a kölcsönnyújtás első feltételül természetesen azt köti ki, hogy a kormány eleve adja meg az engedélyt a városoknak a külföldi kölcsön fölvételére és járuljon hozzá azoknak a feltételeknek a megállapításához, amelyek mellett a külföldi kölcsönt azt érdeklődő belga illetve amerikai vállalatok nyújtanák. Erre meg is van a remény, mert a városok államkölcsönt nem kaphatnak, valamint valamennyi erdélyi városnak szüksége van — közüzemei fejlesztésére — kölcsönre, amit a belföldön vagy egyáltalában nem kaphatnak meg, vagy csak nagyon súlyos feltételek mellett. Az érdekelt két állam követsége már tárgyalásokat is kezdett a kormánnyal a városok külföldi kölcsöneinek engedélyzése iránt.

Megkondult a halálharang a vásárok fölött.

A vásár intézménye lassan-lassan kimegy a divatból. A közönség teljesen távolmarad a vásárokból.

(Saját tudósítónktól.) Az őszi vásárnak ma már nyoma sincsen Arad főútján, de nem sok nyomot hagyott a kereskedők kasszájában sem. A vásár nem sikerült. A falu lakossága nem igen jött be a vásárra és a városi lakosság közül is csak aránylag kevesen voltak kíváncsiak a vásár hangulatára. Valamikor a kereskedők számára örömapokat jelentettek a vásár napjai, mert néhány nap alatt óriási forgalmat bonyolítottak le. Esztendőik során azonban megkopott a vásár nimbusza, a kereskedelem fejlődésével elvesztett a jelentősége és ma már csak a város külső képét rongja le öt napra, a vásárosnak jelent fáradtságot és kiadást, a kereskedőnek pedig csalódást. A vásár harmadik napján, vasárnap és éppen a legforgalmasabbnak remélt napon, a vásárosok már csomagoltak. Akárhányan már délután készen voltak a pakolással és nem bánták meg, mert a következő napok sem hoztak forgalmat azoknak, akik még keddig próbálkoztak. Megkérdeztünk több aradi kereskedőt, jelentett-e a vásár valamit Arad kereskedői számára és van-e létjogosultságuk még az ugynevezett kirakodóvásároknak. A máskülönb legforgalmasabb és a vásár középpontjában levő üzletek főnökeit kérdeztük meg, akik közül a cipőkereskedő

ezeket mondotta:

— Még annyi forgalmam sem

volt, mint egy pénteki hetivásár alkalmával, vagy akármelyik hétköznapon. Egyetlen parasztevőm volt, az is a fiának vett cipőt, aki itt jár iskolában Aradon, akinek nem kell a vásári cipő. Az őszi vásár — meg vagyok győződve róla — épenugy csalódást jelentett a vásárosnak, mint nekem. A vásáros, ha cipőt adott el, kénytelen volt sokszor előállítási áron alól is eladni elsőrendűnek egyáltalában nem nevezhető áruját. Olcsó áru, gyenge minőség. Hozzám pedig azért nem jött a közönség a vásár előtt, mert előbb megvárja a vásárt és amikor a vásár elmúlt, akkor már a pénzt elköltötte haszontalanságokra.

A ruhakereskedő:

— Már husz esztendővel ezelőtt akciót kezdeményeztem a városokban tartandó vásár eltörlésére s már akkor az volt a kereskedelmi kormány álláspontja, hogy fokozatosan le kell csökkenteni a vásárok számát. A vásároknak ma már csak olyan kis városokban van létjogosultságuk, amelyek kereskedelme még fejletlen és amelyek környéke távolesik a kereskedelmi centrumoktól. Dacára annak, hogy sok olyan cikkem van, amelyet azelőtt a vidéki lakosság vásárolt, most egyetlenegy vidéki vevőm sem volt. Vasárnap délelőtt volt ugyan forgalmam, de az csak a vásárnapi nyitásnak szólt, mert a hétköznap elfoglalt emberek közül jöttek többen bevásárolni,

akiknek ez kapóra jött. Délután egy lélek sem tévedt be hozzám.

A fűszeres:

— Drága a vasut és a paraszt még az országos vásár kedvéért sem jön be Aradra, ha nem olyan cikket kell beszereznie, amelyet nem kap meg odakint. Vidéken azonban ma már háromszor annyi üzlet van, mint volt azelőtt s a paraszt megszólván minden szükségletét fedezheti az üzletekben. Szerintem csak az állatvásárnak van létjogosultsága, hiszen például lovakat ma sem lehet venni üzletekben. A kirakodóvásár teljesen elavult intézmény.

A vaskereskedő:

— Rendes hétköznap forgalmat bonyolítottam le. Vasárnap is csak déljg tartottam nyitva, mert még délelőtt is olyan gyenge volt a forgalmam, hogy nem lett volna értelme a személyzetet délutánra is berendelni. A vásár nekem csak csalódást hozott, nincs is arra semmi szükség. Meg kell szüntetni a vásárokat.

A bazáros:

— Rendes hétköznap forgalom jellemezte a vásár napjait. Még az sem befolyásolta az üzletmenetet, hogy a vásárban is lehetett kapni bazáráru. Kijelentem, hogy a vásár sem el nem vett tölem vevőket, sem nem hozott. Különösen az előbbi jellemzi azt, hogy a vásárosoknak nem valami fényes sikerült a vásár.

Széchenyi emlékezete.

A magyar nemzetgyűlés törvénybeiktatta „a legnagyobb magyar” halhatatlan érdemét. — Bethlen miniszterelnök emlékezésede.

(Budapest, november 4.) A magyar nemzetgyűlés máj ülésén gróf Széchenyi Istvánnak, a Magyar Tudományos Akadémia megalapítója emlékének törvénybeiktatását tárgyalta. Rubinek István volt a javaslat előadója, aki hangsúlyozta, pontosan száz esztendeje annak, hogy Széchenyi tevékenységét megkezdte. Sóna sem volt még ilyen alkalom, hogy a nemzet halála legnagyobb fiával szemben megnyilvánuljon, mint ma, amikor a történelem részrehajlatlan távlatából lehet megállapítani lelki nagyságát, eszméinek és tanításának igazságát s azt, hogy a magyar nemzet nagygyátételének egyedüli útja az, amelyet ő jelölt meg és hirdetett. Gróf Bethlen István miniszterelnök volt a következő szónok. Szeretné, ha épenugy, mint a munkásság, amikor a vezérét temeti, öt percre elnémitja az ország műhelyeit, az idők elnémit, vezérének emlékezetére a magyar politikai pártok harcainak műhelye is elcsendesednék öt percre. Ne csak szavakkal, hanem érzéssel ünnepeljük meg ezt az öt percet, mert elválaszthatják a pártokat politikai meggyőződés, célok, eszközök, indítatok és néha a szenvedélyek is, de mindenkör tudatában kell lennie annak, hogy egy nemzet fiainak képviselői ülnek együtt és egy hazáért érdeklődnek.

— Ha végigtekintünk Széchenyi száz évvel ezelőtt megkezdett pályáján, — mondotta Bethlen — akkor azt kell látnunk, hogy nem csak Akadémiát alapított, nem csak Lánchidat épített, nemcsak

Milliók rablás Buzauban.

Bucurestiből jelentik: Georgescu buzau bankár irodájából tegnap éjjel ismeretlen tettesek egy közel két millió értékű készpénzt és értékpapírokat tartalmazó vasszekrényt loptak el. A vasszekrényt másnap reggel a város szélén kifosztva, üresen megtalálták, de az értékeknek nyoma veszett. A nyomozás eddig igen kevés adatot produkált s hogy a rendőrség munkáját megkönnyítse, Georgescu bankár 40.000 lej jutalmat tűzött ki a betörők nyomravezetőinek.

Félmilliárdra perelik a bukott bankvezért.

Harc a balatonberényi fürdő részvényei körül. — Szász Dezső és Haim Jaques pénzügyi párharca.

(Budapest, november 4.) Jól ismerik Aradon Szász Dezsőt, a Magyar-Német Bank volt vezérigazgatóját, aki Fodor Csibit, Fodor Zsigmondnak, a Fodor és Reisinger építkezési cég volt beltagjának a leányát vette nőül. Szász Dezsőnek, aki közben állítólag Konstantinápolyba szökött, most nagy pörre kerül dűlőre a budapesti törvényszéken, ahol évek óta tartó harc folyik közte és Haim Jacques között a balatonberényi fürdő részvényeinek birtokáért. Haim Jacques keresetében elmondta, hogy a balatonberényi fürdőtelep eredetileg a Magyar-Német Bank és Szmracsányi György közös tulajdona volt. Szmracsányi a részvények felét akarta adni és a felperes bankár megállapodott Szász Dezsővel, hogy a Szmracsányi kezében levő részvénye-

ket egyenlő arányban megveszik. A megállapodás szerint Haim Jacques a vételi ügyletből ráeső vételárát — ötszázmillió koronát — készpénzben át is adta Szásznak, aki azonban a megállapodással ellentétben, csak önmagát szerepeltette vevőként. A két év előtt beadott kereset eddig nem kerülhetett érdemleges tárgyalás alá, mert a Szász Dezső képviselőjében ügyvédje pergátló kifogással élt, azt hangoztatván, hogy az ügy elbírálására nem a budapesti törvényszék illetékes, hanem a kaposvári, mivel Balatonberény oda tartozik. Most végső fokon is elutasították a pergátló kifogást és a budapesti bíróság e hó közepére kitűzte a tárgyalást Haim Jacques keresetére, amelyben félmilliárd korona kártérítést követel Szász Dezsőtől.

— Erdélyben a régi sajtótörvény érvényes. Cluj-Kolozsvárról jelentik: Tegnap tárgyalta a kolozsvári törvényszék az egyik kolozsvári napilap sajtópörét, amely elvi jelentőségi határozatánál fogva különös érdeklődésre tarthat számot. A határozat azért figyelemreméltó, mert az erdélyi bünvádi perrendtartás legutóbbi részletes módosítását, amely a vizsgálatot és a vád alá helyezést a régi királyságbeli szokásoknak megfelelően léptette életbe, dezavualja, amennyiben kimondja: hogy ez nem érintheti a sajtószabadság kivételes helyzetét és Erdély sajtója a régi magyar sajtójog alapján áll. Az új eljárás értelmében a nyomozás befejezése után az ügyészség nem készít vádiratot, hanem egyszerű átirat kíséretében teszi át az ügyet a törvényszékhez. A sajtópört egy erdélyi liberális képviselő indította az „Ellenzék” című napilap ellen. A tárgyaláson a lap képviselőjében Szegő Imre dr. kifejtette, hogy a rendszer életbeléptetése megfosztaná az erdélyi sajtót és az újságírókat attól, hogy a valódiságot bizonyíthassák. A királyi ügyész kijelentette, hogy a sajtószabadság elvét tényleg nem lehet megcsorbítani és az új eljárásnak ez nem is áll szándékában. A bíróság ezután tanácskozássra vonult vissza és a fent említett határozatot hozta meg.

Női divatujdonságok,

női és férfi angol kelmék

FRATII LENGYEL

divatruházban Arad, Bulv. Reg. Maria 22

— Az Eminescu-ucca fái. Az Eminescu (Deák Ferenc) uccai fák ügymég mindig kavarov. Az érdekelt kereskedők újabb kérvényt intéztek dr. Robu János főpolgármesterhez és újból kérték a fák kivátságát. Viszont több uccabeli háztulajdonos személyesen megjelent a mérnöki hi-

vatalnál és tiltakoztak a fák kivátsága ellen és ezirányban kérvényt is intéztek a város vezetőségéhez. A főpolgármester elhatározta, hogy a csatározásnak rövidesen végetvet és döntést hoz abban, hogy kivágják-e az Eminescu-uccai fákat, vagy ellenkezőleg szaporítják-e.

— Az aradvárosi főgyűlés ünneplése. Az aradi városháza egyik régi, kedvelt főtisztviselőjét nevenapja alkalmából meleg ünneplésben részesítették ma. Jegessi Károly dr. városi főgyűlés ma ünnepelte családjá közt nevenapját. Az ünnepeket dr. Robu János főpolgármester vezetésével felkeresték az aradvárosi tanács tagjai, akik bensőséges szavakkal üdvözölték a főgyűlést, aki megrögzöttan köszönte meg a figyelmet. A város vezetőségéből dr. Robu János főpolgármester, Olariu István, Dirlea Vazul és Popa Constantin városi tanácsosok, Muresan János főmérnök, Vass Barna városi mérnök, Stefanut Sabin főjegyző és dr. Nedelcu Miklós városi főgyűlés jelentek meg Jegessi Károly ünneplésén.

— Az aradi tűzoltók létszámcsökkentése. Az aradi tűzoltóság létszáma ma négy emberrel szaporodott. A négy újoncot Mihajlovits Gyula aradi tűzoltóparancsnok felvezette dr. Robu János főpolgármesterhez, akinek bemutatta őket. A főpolgármester buzdító beszédet intézett hozzájuk és ismertette hivatásuk fontosságát.

— A megvert bíró. Albulescu György és fia, Albulescu Tódor gyoroki gazdálkodók az elmúlt nyáron nagyon megverték házuk udvarán Dumitru András községi bírót. Megindult ellenük az eljárás és a mai tárgyaláson tisztázódott, hogy mik voltak a verekedés előzményei. Dumitru községi bíró valami hivatalos ügyben kereste fel Albulescuékat, akikkel eléggé goromba hangon beszélt. Az apa és fia rendre intették a bírót, akinek vállán fegyver volt. A veszekedés annyira elfajult, hogy a bíró lekapta a fegyvert és Albulescuékra akarta fogni, de rávetették magukat Dumitruira, kicsavarták kezé-

ből a fegyvert és a bírót alaposan helybenhagyták. Az aradi törvényesek a mai tárgyaláson felmentette Albulescuékat.

— December 6-án lesz az újságírókongresszus. Az Erdélyi és Bánati Népkisebbségi Újságírók ez évi országos kongresszusát, mint jeleztük, november 8-ára Oradea-marera tűzte ki. Az elnöki tanács most a kongresszus idejét december 5-6-ára határozta el.

Pendle & Rivett LTD.

LONDON.

ANGOL SZÖVEGÉK „English Fintex”, különlegesség 0042

SZÉKELY MIHALYNAL ARAD, Piata Avram Iancu 20.

— Végrehajtás kerületenként. Az aradi pénzügyigazgatóság a könnyebb tájékozódás és az ellenőrzés alaposága céljából a várost tizenhárom végrehajtási kerületre osztotta fel. Az első kerületi adóhivatalnak hét a második kerületi adóhivatalnak pedig hat végrehajtási kerülete van, amelyek mindegyikében egy-egy végrehajtó fog állandóan működni az adóbehajtások szorgalmazása érdekében. A végrehajtók pontos lista fölött rendelkeznek és egyiknek nem szabad átmenni a másik körletébe.

— Egészségügyi kihágások. Az aradi városi főorvosi hivatalban ma állították össze a múlt havi egészségügyi kihágások és a kirovott pénzbüntetések statisztikáját. Eszerint az elmúlt hónapban 23 egészségügyi kihágás miatt 11800 lej büntetést róttak ki.

— Milliárdos vámcsalás Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A rendőrség ma milliárdos vámcsalást leplezett le, amelyet Juxoszláviából és Ausztriából érkezett áruk elvámolásával követtek el. A csalással kapcsolatban ma őrizetbe vették Hiebel József szállítót és Kiss Ernő MÁV. tisztviselőt, akinek segítségével a szállító a vámtörvényt kihasználta.

— Betörő festőművész. Budapestről táviratozzák: Ma Szegeden letartóztatták László Sándort, az ismert festőművészt, aki nemrégiben szabadult ki a szegedi Csillagbörtönből, ahol egy kasszafurásért reá kiszabott büntetését töltötte le. László képeit és rézkarait kiszabadulása után nem tudta azonnal értékesíteni s ezért ismét több betörést követett el.

JÖN! JÖN!

GLIN ELINOR

ismert regénye

Hat szerelmes nap.

— Sikasztó pincér. Hegedüs József aradi vendéglős ma feljelentést tett a rendőrségen Misu György volt alkalmazottja ellen, aki tőle 3000 lejt elsikkasztott. Misu Györgyöt letartóztatták.

— Hellas klubest ma, csütörtökön a Szabióczy-vendéglőben.

— Könyvtömög kiállítás Kerpénél.

— Themes tánciskolájában november 6-án új táncoklon kezdődik.

— Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Oh Sárbu ügyvédi irodáját az aradi megyei árvaszéktől General Dragalina (Apponyi-körút) No. 2. (Kulturpalotával szembe) helyezte át.

a jobbágyság felszabadításáért és a közös teherviselésért küzdött, hanem sokkal többet tett, utat mutatott minden magyar embernek a politikai életben.

Majd méltatta munkásságát és hatását s kérte emlékének törvénybeiktatását. A nemzetgyűlés méltóságteljes csendben hallgatta a beszédet, majd felállással hődolt Széchenyi emlékének. Ezután a pártok szónokai beszéltek, majd a törvénybeiktatásra vonatkozó javaslatot elfogadták.

HIREK

Nők a kivégzésnél.

Londonból jelentik: Érdekes vita volt a napokban egyik angol bíróság előtt azon, hogy nők végignézhetik-e a kivégzést. Az angol törvények szerint a kivégzésnél jelen kell lennie két esküdthírnöknek és a glaszowi bíróság elnöke, mikor egy rablógyilkos másnapi kivégzésére esküdteket rendeltek ki, megjegyezte, hogy — bár az esküdtszéknek nőtagja is volt — helytelen volna, hogy nőt rendelne ki, mert a kivégzés csunya aktusa nem nőknek való. Mrs. Mary Bell esküdtnő erre hevesen tiltakozott és kijelentette, hogy amikor a nők vállalkoztak az esküdti teendőik ellátására, akkor vállalták annak összes következményeit és nem lehet ilyen különbséget tenni esküdtt és esküdtt között. Mary Bell vállalta is a kivégzésnél való delegálását és mag is jelent a kivégzésnél, ahol meleg szavak kíséretében fogott kezét a delikvenssel. Az elítéltnék láthatóan jólesett a női kézforrás és könnyezve csókoló kezét az esküdtnőnek.

— Utódállamok gazdasági konferenciája. Bucurestiből jelentik: Politikai körök biznak az utódállamok prágai konferenciájának sikerében. A kormány, hogy Románia érdekeit minél hathatósabban képviseltesse a konferencián, felkérte Lepadatu nemzeti párti képviselőt, hogy mint szakértő vegyen részt a konferencián. Lepadatu vállalta a megbízást és tegnap már hosszabb tanácskozást is folytatott Bratianu Vintila pénzügyminiszterrel. A nemzeti párti képviselő Chiriacescuval, a Banca Nationala igazgatójával néhány nap múlva Prágába utazik.

— Abd el Krim békét kért. Londonból táviratozzák: A Daily express párisi tudósítója megerősítte azt a hírt, hogy Abd el Krim békeajánlatával Vincent Sheian haditudósító Rabatba érkezett.

— Timisoara rendőrprefektusa elfoglalja hivatalát. Bucurestii jelentés szerint, Liuba Valer rendőrprefektus a napokban újból átveszi hivatalát, mert a vizsgálat során az ellene emelt vádak alaptalanoknak bizonyultak.

— Egy petroleumkut égése. Bucurestiből jelentik: Campinaban tegnap este kigyulladt a román-amerikai petroleumvállalat egyik szondája. A tüzet este 10 órára sikerült lokalizálni, a kár azonban így is egymillió lej.

— Felhívás. Az aradi államrendőrség II. kerületi komiszariátusa felhívja a II. kerületben lakó 18—50 év közötti, a katonai szolgálat alól felmentett egyéneket, hogy katonai igazolványaikkal legkésőbb november hó 13-ig jelentkezzenek fenti kerületi rendőrségen.

— **Cuza látogatása a Szamos-völgyben.** Clujról jelentik: Egész Szamos-völgyét nagy izgalomban tartja Cuza propaganda-körútja. Fokozza az aggodalmakat, hogy vasárnap Naszódon országos vásár van, amelyre rengeteg ember gyűl össze és ott az agitációnak könnyű talaja lehet. A zsidó nemzeti szövetség felkérte a hatóságokat a szükséges intézkedések megtételére. A clujai csendőrpáncsnokság elrendelte, hogy a szamosvölgyi vonatokat permanens járőrök kísérjék.

— **A Lloyd Taverna új műsora.** A Bánát fővárosa büszke lehet arra a helyiségre, mely oly műsorral lepi meg a közönséget, mint a Lloyd Taverna, Timisoara legelőkelőbb mulatója. A gazdag műsor minden egyes száma a szó szoros értelmében „sláger”, a világvárosok ismert színpadjairól. Az elragadó Ötvös Mancsi a párisi Metropolitan közönségét ragadta el angol táncával, Gazdag Ilusért a bécsi Alhambra vendégei rajongtak, míg Gál Illi a pompás disease ugyancsak Bécsben, a kitűnő „Nachtlicht” kabaréban aratta a babérokat. Merkel Hansi a berlini „Papagály” kabaréból került Timisoara-ra. Az elsőrangú műsor, melyről ma fut Temesvár az elragadtatás hangján beszél, a fenomenális Fred Sidur (Andrei és Franze) duóval nyer méltó befejezést. A nagyszerű hangulat-hoz nagyban hozzájárul a kitűnő zenekar. Péter Ervin kiváló zongorajátéka és Salgó mókái.

— **Nagyarányu hamisítás Clujon.** Clujról táviratozzák: A clujai városkázán ma nagyszabású panamát fedezték fel. Raconit, az állampolgársági hivatal iktatója hamis állampolgársági igazolványokat adott ki, amelyekre ráhamisította az állampolgársági hivatal vezetőjének a nevét. Raconit le tartóztatták és megindították a vizsgálót, mert valószínűleg tartják, hogy a hamisításokat többen követték el.

— **Egy iskolás fiú megsebesítette édesanyját.** Tragikus szerencsétlenség történt ma délután Timisoarán. Sztancsuloff Jaita 12 éves harmadik elemista tanuló a Beszkó-ucca 55. szám alatti lakásukon bátyja flobertpisztolyával játszott. A pisztoly elsült és a golyó a szobában foglalatostkodó édesanyja nyakába fúródott. Az anyát a Bega-szanatoriumba szállították, ahol nyomban megoperálták. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Hogyan születik a slágerszám.** Sok adoma van arról, hogy egy-egy híres nótá hogyan keletkezett. A legújabb a Tea for Two (Tea két ember számára) című amerikai dalról szól, amely vagyont szerzett a komponistának, Vincent Youmans-nak. A zeneszerzőt nagyon mekálta igazgatója, hogy a Nonette című revü számára írjon egy igazi sláger. A próbákon ugyanis a zene nem sok jót ért. Youmans bezárkózott szobájába és verte a zongorát kétségbeesetten, de sehogy sem jutott eszébe semmi. Már éjfélre járt az idő és még mindig próbálkozott, nem törődve a szomszédjával, aki a klavirózás miatt nem tudott elaludni. Ez a szomszéd egyszerre csak kapja magát és dühében veri a falat, de oly különös, furcsa ritmussal, hogy ez megragadta a komponista figyelmét:

— Megvan, amit kerestek!

A dühös zörgetésből behízelgő, ulszerű, kedves dalritmus lett és most egész Amerika fujja a Tea for Two-t.

LEGUJABB

Leszakadt egy hid a vonat alatt.

Bucurestiből táviratozzák: A CFR. vezérigazgatóságához ma jelentés érkezett, amely szerint Campina és Doftana állomások között súlyos szerencsétlenség történt. Doftana mellett a vasúti hid a rajta áthaladó személyvonat alatt leszakadt. A hid nem volt

magas, s így csak a mozdony és a podgvázkocsi zuhantak az árokba. A mozdonyvezető, a fűtő és a vonatvezető súlyos sérüléseket szenvedtek, az utasoknak azonban az ijedtségen kívül más bajuk nem történt.

Halálos uccai dráma Bucurestiben.

Bucurestiből táviratozzák: A Calea Critiei-n ma délelőtt halálos dráma játszódott le. Manu, a fővárosban általánosan ismert mérnök az uccán sétált, amikor egy fiatal ember hirtelen eléje ugrott s több

revolverlövést tett feléje. A mérnök összeesett és azonnal meghalt. A gyilkosnak még sikerült idejében elmenekülni. A rendőrség megindította a nyomozást.

Aradi repülőtszert harcra száll a levegő-éggel.

Tóth volt pilótaszázados megkísérli az ejtőernyővel való leszállást.

(Saját táviratokról.) Amióta az ő-legendabeli Ikarus megindult a harcászattal a levegővel, azóta egész sorozat áldozata és mártírja van ennek a herosi küzdelemnek. A modern Ikarusok ugyan már tökéletesebb gépekkel harcolnak, de áldozatok még ma is vannak, a Ma Ikarusai közül de sokan hullnak véresre zúzva vissza a földre. Még élénk emlékekben van az a tragikus szerencsétlenség, amely Sziklay Jenő aradi mechanikussal történt Varsóban. A szerencsétlen ember saját találmányú ejtőernyőjével mohón indult a hírnév és dicsőség felé. Először Bucurestiben szállt le ezekre menő közönség jelenlétében nagy siker közepette, majd egy bucarestii társasággal megegyezést kötött és külföldi turnéra indult. Varsóban azonban megszakadt az út és Sziklay Jenő halálra zuzott, véres testtel maradt a porondon.

Még nem fejeződött el a véres tragédia borzalmas emléke, már egy újabb merész kísérlet hírével vesszük. Egy ismert aradi

ember lép Sziklay nyomába, kísérletezni akar az ejtőernyővel és folytatni akarja a harcot a levegővel. Aradon jól ismerik Tóth Ferenc volt repülőkapitány nevét, aki a háborús idők repülő gárdájának egyik ismert, merész alakja volt, aki bravurjaival általános feltűnést keltett. A kapitány a háború után visszavonult a polgári életbe, legutóbb egy aradi nyári vendéglőt vett bérbe, üzleteket csinált, azonban szíve visszahúzta a régi hivatásához, a harchoz, a küzdelemhez, amely annyi merészséget és hőgőrt igényel, de amely sok dicsőséget tartogat. És most visszatér a régi szerelemhez: ejtőernyővel akar megindulni a levegő világba. Tóth kapitány mostanában tárgyalásokat kezdett egy bucarestii társasággal és a tárgyalásai eredményeképpen harcra száll a levegővel. Először Bucurestiben száll fel és tesz kísérletet az ejtőernyővel és ha a próba sikerül, akkor Tóth Ferenc megindul a világvárosi metropolisok felé, hogy dicsőséget szerezzen magának és városának.

Megörült

egy kolozsvári nagykereskedő Mártonffy Jenő tragédiája. — Izgalom egy megszokott elmebeteg körül.

(Cluj, november 4.) Városszerte nagy izgalmat kelt egy országosan ismert kereskedő cég egyik tulajdonosának tragédiája. Mártonffy Jenő, a Mártonffy Testvérek szücsáru cég beltagján ma délután elmezavar tört ki. Mártonffy már régebben buskomor volt, ma délután azonban hirtelen dühöngeni kezdett, tört-zuzott, úgy, hogy az alkalmazottai csak nehezen tudták megfékezni. Beszállították a clujai elmegyógyászati klinikára. Alig terjedt el a híre ennek a megdöbbentő tragédiának, a clujai uccák népét egy másik elmebeteg ejtette rémületbe. Ma délután az egyik elmebeteg házi ápoló szinte félig meztelenül kiszokott a kórházból s kezében egy botot forgatva, uccavezéit iramodással futott az uccákon keresztül, miundenkit leütéssel fenyegetve. Egy bérkocsialomáshoz érve, felszállt egy kocsiba és el akart hajtani. A különös jelenetre nagy tömeg verődött össze, akik végül is lefogták a handabandázó

örültet és visszazáráltatták a klinikára.

Az aradi
Apollóban
SZOMBATIG

TIZPARANCSOLAT

Az előadások 3, 6 és
9 órakor kezdődnek

— **Öngyilkosság Lippán.** Abel György dúsgazdag lippai gazdálkodó az elmúlt napon felakasztotta magát és meghalt. A milliomos már egy ízben megkísérelte az öngyilkosságot, de akkor megakadályozták tettének elkövetésében. Ezel régóta foglakozott a halál gondolatával s most feleségének távollétét használta fel, hogy tervét végrehajtsa. Tettét elkeseredésében követte el, mivel egy nemrég-

HA JÓ KÖNYVET
őhajt, kérje tizenkétle könyvudonság jogzékünet. Sándor hírlapreda Arad.

ben eladott szőlőbirtokon 200.000 le károsodást szenvedett.

Megfizetett dicsőség.

Az amerikai operatröszt botránya. — A művésznőket szerződésileg kötelezik arra, hogy eladják magukat a tröszt vezetőinek.

(Newyork, nov. 4.) Egész Amerikában feltűnést keltenek azok a vádak, amelyeket *Vraie Diva* operaénekesnő emelt a Daily News ben a Metropolitan Opera s általában az amerikai opera-tröszt ellen.

A lap megemlíti, hogy a Metropolitan körül már régóta suttognak arról, hogy az érvényesülni akaró művészhők kényszerhelyzetével a színházat kezükben tartó pénzemberek visszaélnék, de Miss Diva az első művésznő, aki minden egyéb szempontot félretéve nyíltan elő mer állni vádjával.

Vraie Diva elmondja, hogy Olaszországban tanult a legelső mesterektől, majd Marchesi tanítványa volt Párisban. A newyorki Metropolitanhoz nem kisebb ember ajánlotta, mint Puccini. A Metropolitan megbízottja Harry E. Jacobs a művésznő elé tette a szerződést, de mielőtt az aláírásra került a sor, „olyan dolgokat mondott neki, amelyeket a nyilvánosság előtt nem lehet megismételni”, s felszólította, hogy az írott szerződés szóbeli kiegészítésül látogassa meg a Bécsben és Budapesten is jólismert Otto H. Kahn bankárt, aki a Metropolitan Opera főreiszvanyese.

Miss Diva erre nem volt hajlandó s a szerződésből emiatt nem lett semmi. Az énekesnő most azt állítja, hogy a szerződésalkalmával a primadonnáknak kijelölök az Operaház patrónusai közül azt az urat, akivel barátkozni kell, s aki ezt a „szóbeli megállapodást” nem fogadja el, azzal írásbeli szerződést sem kötnek.

A dologban az a legrosszabb, hogy az a művésznő, aki nem fogadja el a „szóbeli megállapodást”, Amerikában többé egyáltalában nem érvényesülhet, mert a Metropolitan a többi operaházakat is kezében tartja, sőt az összes hangversenytermek fölött az opera-tröszt rendelkezik.

Miss Diva, mikor a szerződés az ő „makacsa miatt” meghiúsult, a maga költségén akart hangversenyt rendezni, de mindennél azzal fogadták, hogy az opera-tröszt minden hangversenytermet lefoglalt az egész évre s a terem csak annak adható ki, akit az opera-tröszt elfogad.

Miss Diva most pert akar indítani az opera-tröszt ellen, s ügyvédje, Taft volt köztársasági elnök fia, már gyűjti is az adatokat, melyekkel a művésznő keresetét alátámaszthatja. A per s nyomában a botrány nagyszabásúnak ígérkezik, mert Miss Diva, akinek ez csak művészi neve, roppant gazdag kaliforniai családból származik s nem kíméli se a fáradságot, se a költséget, hogy „az eimondhatatlan operai állapotoknak véget vethessen”.

Jön!
GLIN ELINOR

ismert regénye

Hat szerelmes nap

Kávéházakban, vendéglőkben, üzletekben és egyéb nyilvános helyiségekben mert egyben fűt is.

A GÁZVILÁGÍTÁS,

a leggazda- ságosabb

Közgazdaság.

Zürichben 2.46, Párisban 11.70 a lej.

* **HEVEI VALUTAÁRAK.** (November 4.) Áru: Dollár 211.50, angol font 1030, cseh korona 6.20, francia frank 8.50, líra 8.30, dinár 3.70, schilling 29.80, márka 50, magyar korona 336, svájci frank 40.80. Pénz: Dollár 210.50, angol font 1020, cseh korona 6.10, francia frank 8.30, líra 8.15, dinár 3.60, schilling 29.50, márka 49.50, magyar korona 345, svájci frank 40. **Kifizetések:** Newyork 212.50, London 1034, Prága 6.33, Páris 8.70, Milanó 8.50, Zágráb 3.80, Bécs 30, Berlin 50.90, Budapest 334, Zürich 41.10.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (November 4.) Berlin 123.55, Amsterdam 208.80, Newyork 518.75, London 2514.50, Páris 20.95, Milanó 20.45, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.20, Bucureszt 2.46.25, Varsó 0.00085.50, Bécs 0.0073.15.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (November 4.) Berlin 123.60, Amsterdam 208.80, Newyork 518.75, London 2514.50, Páris 20.95, Milanó 20.50, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.20, Bucureszt 2.46, Varsó 0.00085.50, Bécs 0.0073.15.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (November 4.) **Kifizetések:** Páris 8.55, London 1027, Newyork 211.50, Milanó 8.39, Zürich 40.80, Bécs 29.75, Prága 6.27. **Valuták:** Napoleon 785, aranyárka 49, leva 1.50, török líra 1.20, angol font 1015, francia frank 9, svájci frank 39.50, líra 8.40, drachma 2.70, dinár 3.60, dollár 210, lengyel márka 33, osztrák korona 29.50, magyar korona 29, szokol 6.15.

= Bucuressti jövő évi költségvetése. Bucuresüből jelentik: A mai napon fejezték be a román főváros jövő évi költségvetés-tervezetét, mely az elmúlt évi költségvetéssel szemben száz millió emelkedést mutat. A főváros jövő évi költségvetése 900 millió lej.

= Csökkentik a posta és távirda kiadásait. Bucurestiből jelentik: A posta és távirda vezérigazgatóság ma tervezetét nyújtott be jóváhagyás végett a kereskedelemügyi miniszterhez, amely szerint a posta és távirda fenntartásának kiadásait a jövő esztendőben 50 millió lejjel apasztani fozják.

= Megnyit a cluji gazdasági akadémia. Cluj-Kolozsvárról jelentik: Tegnap nyitották meg ünnepélyesen a cluji gazdasági akadémiát. A megnyitó ünnepélyen Dobrea tanár tartott előadást a kivitel kérdéséről. A gazdasági akadémia hallgatói legnagyobb részét románok és besszarábiai oroszok. Magyar nemzetiségű a hallgatók között alig néhány akad.

= Postautalványon tízezer lejig küldhető pénz Magyarországra. A belügyminiszterium november elseji keletti távirati utasítást küldött a postavezérigazgatósághoz, melyben elrendeli, hogy a postahivatalok ezen túl kötelesek a Magyar- és Svédországba címzett pénzes postautalványokat is felvenni. Az átutalható összeg maximuma tízezer lej, az átutalási díj pedig, tekintet nélkül az összeg nagyságára, tizenkét lejben van megállapítva, amihez minden száz lej után ötven bani pótdíj és lejenként három bani valutadifferencia számítandó.

(Utágyomás nem díjaztatik.)

KHASANA

Parfüm

az elmulhatatlan!

Parfüm
Talkpuder
Szappan.
Fejvíz
Fürdőszó

Kellemes illatok varázs erővel bírnak!

A kultúra valamennyi géopontjában az egyénnek az istenek és az elegánciának egyaránt szüksége van a paragrafuszokba nem foglalt, de mégis általánosan elfogadott törengésre a szobának, a kellemes illatra. Finom, csiszolt illatok a kultúr-ember idegrendszerének nélkülözhetetlen szükségletet. „Khasana” az ő sajátos, titokzatos összetételével megfelel ezen követelménynek. „Khasana” multhatatlan illatát, mely az ón bőréről és ruháiról áramlik, még a legérzékenyebb orru ember is eszimpatikus illatszernek tartja.

Mindenütt kapható!

837

DR. M. ALBERSHEIM / FRANKFURT A. M.

Romániai leírakat és vesztékpévisletet: "Ged"-Krajer A. G., Timisoara I, Str. G. Lazar

= A Nasic osztléka. Budapestről jelentik: Az Union Nasic közgyűlése öt svájci frank osztléket állapított meg az 1924—1925. üzletévre.

MOZI.

xx „Tizparancsolat” szombati az aradi Apollóban. Még szombati vetíti az aradi Apolló mozgószínház az utóbbi idők legszenzációsabb slágerfilmjét, a „Tizparancsolat” című monumentális filmóriást, amelynek mindkét részét egyszerre vetítik 3 órás előadáson keresztül. A filmet gyönyörű muzsika kíséri, gondosan összeválogatott műsorral és legnagyobbított zenekarral. Az előadások 3, 6 és 9 órakor kezdődnek, a 3 órai előadás rendes helyárrakkal, a 6 és 9 órai előadások felemelt helyárrakkal. A jegyek még elővételben kaphatók. Az előadások pontosan kezdődnek s ezért ajánlatos a pontos megjelenés.

xx „A kölyök” a legújabb Jackie Coogan-film az aradi Urániában. Ma, csütörtökön mutatja be az aradi Uránia mozgószínház Jackie Coogan eddigi legnagyobb sikerű filmjét, „A kölyök” című vizjátékot. A világhírű gyermekművész ebben a filmben nem kevésbé híres művésztársával, Charlie Chaplinnal szerepel. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Jön! Jön!
GLIN ELINOR

ismert regénye

Hat szerelmes nap.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Az aradi Urániában
ma, csütörtöktől

Jacki Coogan és Carlie Chaplin

nagy filmje

A kölyök

Az előadások 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9 órakor kezdődnek

GROSS és RENDI-nél készülnek a legszebb és legmodernebb férfi ruhák. Arad, új Neuman-ház.

Mindenféle arisztokratánság eltűnik az **Ibolya Doreé-Crém** használatával. :: Beszerzhető Rényi gyógyszerárban (volt Hajós) Arad, a vármegye-házzal szemben. 5671

Fényképnagyítás 150.- lej
bármely fénykép után. 6632
BRAUN Arad, Calea Banatului 3 (Asztalos Sándor-u.)

SZŐLŐS HÁZHELYEK
WINKLER JÓZSEF-féle nagy szőlőskert a Str. Griviței és Str. Capitan Ignat (Miklós és Kapa-u) sarkán, mely házzal együtt eladó, mely házakkal együtt emegaszőlővel beültetve **házhelyeknek** felosztatik és eladatik kedvező feltételek mellett. — Bővebb felvilágosítást ad:
Dr. Weil Károly
ügyvéd irodája Arad Str. Eminescu 4

Iroda-helyiség
bármilyen célra alkalmas, lelépés nélkül kiadó. Cím:
LAZAROVITZ-irodában A R A D, Strada Eminescu (Deak Ferenc-uca). 1038

Szőnyegek
ebédlők és uriszobák (szalonok) részére, futószőnyegek, szalon-takarók, függönyök, butor szövetek, ágyszőnyegek, garnitúrák, matrac gradli 5990
LISEM
női confectioneriaruházában
Arad, P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 2.

Házat, szőlőt, földet, telket
gyorsan és pontosan közvetít:
Györffy „Mures” irodája
Arad, Str. Unirei (Fábián G-uca)

Üzletvezető,
elsőrendű, nagyforgalmu étterem és kávéházhoz egy szakember, ugys mint társ, 300.000 lei készpénzzel igen előnyös feltételek mellett elhelyezést nyer.

SIMPLON ált. kereskedelmi iroda Temesvár, Jv. Bonnaz-uca 16. sz. 6639
KÖRUT
legszébb részén, teljesen modern 5 szobás urilakás **átadó.**
16118 Kizárólagos megbízott: Uranul-iroda Arad, Köpostával szemben.

ILLITS
BRISTOL
SZÁLLODA BUDAPEST.
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Kifűtő konyha. Mérsékelt árak. Kávéház.
Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem

ÜGYNÖKÖK 6681 férfiak és nők magas fizetéssel felvételnek. **BRAUN** Arad, Calea Banatului 3. (Asztalos S.-ucaa.)
Friss dunai hal és kaviár érkezett 6223
Luttwak József céghez Arad.

ORION
IZZÓLÁMPA
FELÜLMULHATATLAN

Az uri közönség kedvence pezsgői:
PALUGYAY
Grand Vin Demi Sec.
Extra Dry-Gout American.
Cremant Imperial.

FOTOGRAFÁL ÖN?
Szeresse be akkor fényképezési szükségleteit „HUBERTUS-NAL BUCURESTIBEN!” Ön elsőrendű árut vásárol mérsékelt árakon és ezenkívül még kifizetése van rá, hogy az alant felsorolt értékes tárgyak egyikét ingyen kapja: 5900
I arany Omega óra ... .. 15.000 L értékben.
I luxus-Truppen fényképező-kamera ... 20.000 L értékben.
I Hamerless-féle vadászfegyver ... .. 12.000 L értékben.
Részletes felvilágosítást és árjegyzéket 2 lej portó ellenében küld:
„HUBERTUS” BUCURESTI, STR. BELVEDERE 2.

BOUQUETIER DORIGAN
CH. D'INDIPIRIÉ
EAU DE COLOGNE
SAPUN
PUDRA
CREMA
6505

Házi, hallina, hó, vadász-cipők
valamint 6630
nagyválasztékban kapható
Jusztin Olariu & Comp.
Arad, Bulv. Reg. Ferdinand (Berós B.-t) 47
Mértékutáni rendelések felvételnek !!

HIRDETÉSEK EREDMÉNYES LESZ,
ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen árajánlatot és díjtalan propagandatervezetet:
LLOYD EXPRESS
hirdetési irodától,
Cluj, Str. Memorandului 24.
Hirdetések, notiook, közlemények a világ bármely lapjában.
Eredeti tarifák szerint.

Ház helyek
K á d a s-telep
Arad, Str. Coanda (Borona-uca) folytatása
18.000 lejtől felfelé eladó!
2 évi részletfizetés mellett.
Értekezni: Kádas, Arad, Strada George Ionescu 9-11 (gróf Károlyi-u.) és a telepen minden nap.
Ne mulassza el megnézni!!!

Ujságmakulatura
6 kgr.-os csomagokban :: magokban :: kapható a kiadóhivatalban

JANKY LAJOS szőrmeáruháza aradi fiókja

Arad, Str. Eminescu
(volt Deák Ferenc-utca) 6. sz. alatt

MEGNYILT.

Rendkívüli olcsó árak
mindenféle készszőrmeben, bundákban és sportkabátokban
9041

Megrendelések és javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 3 lej — bányai, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is felelhetők, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

„FEKETE SZEMPÁR” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 6635

DRÁGASÁGOM! Álmodban adott csókot vágyva várja a valóságban is a TE Szenvedőd. 6625

Alkalmazás.

KERESEK azonnali belépésre egy fiatal ügyes kereskedő segédet fűszer és rövidáruban jártas, román nyelv megkivántatik. Berkovits Herman Brád. 6600

MINDENES leányt azonnali belépésre keresek. Weinberger cipőüzlet Arad, Bulv. Reg. Maria 12. 6634

CSOMAGOLÓ LÁNYOK és egy kifutó fiú felvétetnek. Gracia laboratórium. Arad, Piața Pesteiui (Halter) 18. 6638

ÉRETTSÉGIZETT, több évi irodalmi gyakorlat, magyar-román nyelvet bíró tisztviselő állást keres. Megkeresések „Szorgalmas” jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 6624

FŐMOLNÁR jó fizetéssel azonnali belépésre kerestetik. Személyesen jelentkezők előnyben. Brata, Temes-Varias. 6627

DEUTSCHES Fräulein zu einem zwei und halb jährigen Knaben und eine Schwester zu zwei kleineren Kindern werden zum sofortigen Eintritt gesucht. Offerte an dr. Eggen Lőrincz advocat Déva. 6620

KIFUTÓFIÚ jó fizetéssel felvétetik az Erdélyi Élet kiadóhivatalába, Arad, Bul. Dragalina 16. 6633

PERFEKTE deutsche Stenotypisten mit langjähriger Praxis sucht Stelle zu veränderen Schaffre „Flässig” Rudolf Mosse Arad. 10289

TISZTESSÉGES, románul vagy németül beszélő hivatalosbankba felvétetik. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10289

PERZSASZÖNYEG javítást olcsón vállalok. Arad, Str. Cantacuzino (Hátár-u.) 51. sz. 6621

URILEÁNY házikisasszonynak ajánlunk vidékre is. Leveleket „Kellemes jó otthon” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 6622

Lakás.

CSINOSAN butorozott szoba főtér közelében hivatalnoknőnek kiadó. Megtekinthető délután 2-4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6619

KÉT egymásba nyíló butorozott szoba fürdőszoba használatával azonnali kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6637

FIATAL özvegyasszonynál 2 személyre való elegáns butorozott szoba ellátással kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6628

CSINOSAN berendezett világos uccai szoba azonnali kiadó intelligens magános uriember részére. Ugyanott jó házikoszt kapható. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6643

Vétel és eladás.

RÉVAI LEXIKON műveltség könyvtára. Igen olcsón kapható kintese papírkészítésében Arad, Bulv. Regele Ferdinánd 21. szám. 1114

VEGYI ipari célokra desztillált víz állandóan nagy mennyiségben készülő Földes gyógyszerár Arad. 6616

SILSKIN BUNDÁK, biberet bunda, férfi szőrmebéléses bekecs, férfi szőrme, öltönyök, férfi és gyermekkabátok, perzsaszőnyegek, futó szőnyeg, rézgyak, éjjeli szekrény és mosdó, antik órák, régi asztali lámpák, vitrin, uri szobaháló és szalonberendezések, antik pohár, velencei tál, vitrin tárgyak, hintaszék, gyermekocsi, vitragállványok, képek, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em., ajtó jobb. 1000

PIANINO németországi, egész új eladó. Klotild szalon, Arad, Strada Russu Sirianu 3. 6642

ELADÓ íróasztal, szekrények, kredenc, asztal, székek, ágyak. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6645

ZONGORA elsőrendű sürgősen eladó. Arad, Str. Cuza Vodă 20. 6636

EZÜSTÖT, ékszer, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban vesszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

NEMESITET gyümölcsfák kaphatók. Arad, Str. Rachovei 86. 6530

ZONGORA rövid, vasszerkezetű eladó. Cim Lázár, Arad, Str. Aurel Vlaicu (Pécs kai-ut) 1. 1038

ANTIK ES MODERN butorokat, különböző antik tárgyakat, szőrme árukat, disztérgyakat, szőnyegeket, fehér és ruhament, háztartási cikkeket, stb. bizományba vesszük. Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-utca), I. em., jobb. 1000

COMPLET sötét háló eladó. Megtekinthető Arad, Str. Romul Veliciu 2. 6629

VÁROSI bunda nutria bélés és schál gallérral eladó Márton Jakab szabónál Arad. 6626

MACULATURA PAPIR 5 kigros osomogokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Nagytelkes sarok magánház

elfoglalható 3 szobás lakással halál-estett miatt olcsón eladó. Bővebbet LAZAROVITZ-irodában „Fehér Kereszt” szálloda, Arad, Str. Eminescu (Deák F-utca) oldalán. 1038

Győződjön meg arról, hogy Aradon, a Strada Eminescu (Deák F-utca) „Vadember” vendéglő büféjének és konyhájának hol találja meg a párját!!!

Kisebb nagyobb házhelyek jutányos ártért és részletfizetésekben is a Str. Fabrica No. 27., 29. sz. (rég. szám 7.) alatt eladók. Bővebbet: Kalász János börtüzetében, Arad, Piața Avram Iancu No. 3.

Sajat érdekében
cselekszik,
hanem engedelmességét
hátrahagyja

Friss dunal hal
érkezett és kapható
Leopold Frida

cégnél Arad, 6827
Str. Consistorului (Batthyány-u) 17
Kristyóry pékkel szemben.

Főtérhez közel

eső, ujonnan épült teljesen modern uri magánház. azonnal átvehető 4 szoba, elő, fürdő, cselédszobás, parkettás lakással, külön házmesterlakással, teljesen alapincézve, sürgősen eladó, vagy 3 évre bérbeadó. 600.000 leiel átvehető. — Megtekinthető kizárólagos megbízott

„URANUL” iroda utján Arad, főpostával szemben. 16113

Vendéglő

nagyforgalmu, elsőrendű étterem és kávéház több évi szerződéssel és joggal kedvező feltételek mellett csatládó okok miatt eladó, esetleg mint társ is figyelembe jöhet.

SIMPLON ált. kereskedelmi iroda Temesvár, Jv. Bonnáz-u. 16. 6640

Str. Mocioni (volt Crezy-utca) 4. számú

magas földszintes ház, átvehető 4 parkettás szoba, elő, fürdőszobás lakással, azonkívül egy 3 és egy 2 szobás fürdőszobás lakás, nagy szuterén helyiség raktárnak vagy műhelynek, udvar és kerttel, áron alul, 800.000 leiert igen sürgősen eladó. Kizárólagos megbízott: URANUL iroda Arad, főpostával szemben. 16113

Berliner Hausverwaltung

übernimmt, nach langjähriger Erfahrung in Miet-, Hypothek- und Haussteuerangelegenheiten,

Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN Wilmerdorf Trautenaustrasse 20. (Seitenflügel rechts). Telefon Pfalzburg 16-34.

Nähere Auskunft in der Administration des „Aradi Közlöny”

Berlini házak kezelését

elvállalja házbér-, ingatlan-, jelzálog-, kölcsön- és házasügyekben sok évi tapasztalat alapján

Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN Wilmerdorf Trautenaustrasse 20. (Seitenflügel rechts). Telefon Pfalzburg 16-34.

Közelebbi felvilágosítással az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala szolgál

Előkelő temesvári pénzintézet keres

egyik bankaffiliációjának vezetéséhez ügyes, többévi gyakorlatú és a bankszakma minden ágazatában jártassággal rendelkező igazgatót,

Ajánlatok Aradi Közlöny kiadóhivatalának „A gilis 250” alatt továbbítandók. 6618

UTLEVEL VIZUMOZAST és MEGBIZASOKAT naponkénti tutárindítással legolcsóbban, legmegbízhatóbban és leggyorsabban közismert pontossággal

„SANDOR HIRLAPIRODA” ARAD, külföldi menetrendek díjmentes használatára Gyűjtőhelyünk nincs!

6-12-24 személyes ezüst evőkészletek Hartmann Kálmán prima kivitelben kaphatók ékszerésznél Arad, Minorita-palota.